

Robert
Bucuresti és
Strada Buzuga 1. r. 2. lla. 8.

Ara 5 Lei

Honorsváron hirdetteseket

92201
Egy... 1450 Lei
Egy... 600 Lei
Egy... 320 Lei
Egy... 170 Lei

X. évfolyam * 228 szám
1929
Október 8 Kedd
5690 év Tisri 4

UJ KELET

Rudolf Mosse
S. A.

Str. Reg. Maria No. 36 Tel. 4-13

Lloyd Express

Str. Gela No. 20. Telefon: 14-55
hirdetési irodák vesznek fel

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Meghalt Buzdugan régens

Az ország egész lakossága mély megrendítéssel fogadta a régens halálának hírért. A kormány a régens halála után magára vette a királyi hatalmat

A szerdára összehívott nemzetgyűlés fogja megválasztani az új régenszt

A liberálisok alkotmányellenesnek minősítik a kormány eljárását és nem vesznek részt a régensválasztáson

A királyi hatalom letéteményesének, a hármas régens tanácsnak egyik oszlopa kidőlt. Meghalt Buzdugan régens s ravatát szomorú szívvel állják körül az ország összes alattvalói. Románia legfőbb alkotmányos életében az utolsó esztendőben súlyos rendet vágott a halál. Ferdinand király, aki halála előtt fiát megosztotta a trónutódlás jogától, halála után gyermek-únokjára hagyta az ország trónját akinek nagykorúságáig hármas régens tanácsot választott az ország két háza. Ferdinand királyt csakhamar követte a sirba hűségű sáfárja Bratianu Jonel, akinek kezébe futottak össze a bonyolódott helyzetbe került trónutódlási jogviszony rendezésének összes szálai.

akarata szerint sikerüljön megoldani, olyan megoldást kell keresni, amely tartósan megoldja ezt a legfőbb alkotmányjogi kérdést és hosszú évekre ki tudja kapcsolni az ország életéből ezt a problémát. A kormánynak kell legfőbb gondját képezze a kielégítő megoldás lehetőségének megtalálása, hogy szilárd alapon rendezkedhessenek be kormányprogramjának megvalósítására.

lát, ebben a pillanatban bizalommal várjuk az ország kompetens faktorainak okos megnyilatkozását, hiszen nekünk, kisebbségeknek, a legfőbb érdekünk, hogy az ország rendjét, nyugalmát és békés atmoszféráját semmire zavarja meg.

régens szervezetének kimerítő és hallatlanul fájdalmas küzdelme volt a halállal. Hajnali negyedkettőkor étesen bedörzsölést kapott és ennek következtében rövid időre elszenderedett, öt óra felé felébredt és nem tudott többé elaludni. A vasárnap folyamán többször elvesztette eszméletét. Az orvosok minduntalan újabb és újabb injekciókat adtak a nagybeteg régensnek és kétségbeesett küzdelmet folytattak, hogy a beteg életét, amelyet valamennyien elveszettek hittek már, meghosszabbítsák. Vasárnap délután fokozatosan és szemmel láthatólag gyöngült el a beteg régens szervezete. Este hét órakor már Maniu miniszterelnököt sem ismerte fel, aki egyébként ugyyszólván szakadatlanul a beteg mellett tartózkodott és akivel a régens az utóbbi napokban órák hosszat tartó megbeszéléseket folytatott.

Mi, az ország kisebbségei, akik az ország többségi polgáiraival együtt igaz részvétellel siratjuk Románia főbirájának halálát,

Szerdán délelőtt tíz órakor a képviselőház üzemében összeül a törvényhozás két háza, amelynek ezuttal nemzetgyűlés jellege lesz, hogy hallassa szavát. Hinni akarjuk, hogy az a szó, ami itt elhangzik, az ország egyetemes közvéleményének megelégedésével fog találkozni.

Vasárnap délután Mária királynő, Miklós herceg és Christea pátriaha látogatták meg a nagybeteg régenszt. Este nyolc órakor az orvosok újabb és ezuttal utolsó konziliumukat tartották meg a beteg ágyánál, amely után megpróbálták ismét erős injekciókkal életet önteni a már-már kihagyó szívműködésbe. Ezek az injekciók pillanatnyilag hatottak is s a beteg állapota valamennyire javult. Ez a javulás azonban csak efemer jellegű volt. Éjjel 11 óra tájban már bekövetkezett a reakció. A betegnek irtózatossá vált a reakció. Hőgött és üveges szemekkel feküdt ágyán. Egy pillanatra még visszanyerte eszméletét és az ágy lábánál ülő patriarháának a következőket mondta: — Nagyon szenvedek, de már nem sokáig.

Holnap délelőtt ül össze a régensválasztó nemzetgyűlés. A nemzetgyűlés csak egy régenszt fog választani

Bucuresti-Bukarest, október 7. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Felőrával Buzdugan régens halála után Maniu elnöklete alatt minisztertanácsra ültek össze a kormány tagjai, hogy Buzdugan halálával a régens tanácsban megüresedett hely betöltésére vonatkozó intézkedéseket megbeszéljék. A minisztertanács 11 órakor ért véget és erről a következő kommunikét adták ki:

A királyi jogokat a román nép nevében gyakorló minisztertanács szerdán délelőtt tíz órára együttes ülésre hívja össze a törvényhozó testületet, hogy megválasszák az elhunyt George Buzdugan helyébe a régens tanács harmadik tagját, hogy ez letegye az esküt. A minisztertanács részvételt kívánt a Buzdugan régens özvegyéhez.

Délután három órakor Mirtó belügyi alminiszter körtáviratot intézett az összes vármegyei prefektusokhoz, utasítva őket, hogy értesítsék az összes képviselőket és szenátorokat a régensválasztó nemzetgyűlés összehívásáról. A távirat közli, hogy a nemzetgyűlés szerdán délelőtt tíz órakor ül össze, kéri azonban az összes parlamentereket, hogy már kedden legyenek a fővárosban és jelenjenek meg Mirtó belügyi alminiszter előtt a régensválasztásra vonatkozó instrukciók átvétele végett. Mirtó négyszemközt fog valamennyi kormánypartit parlamentterrel beszélni.

Mirtó alminiszter távirata megerősíti a minisztertanácsról kiadott kommuniké határozatát, amely szerint a nemzetgyűlést csak egy régens megválasztására hívták egybe. Enélkülve elesnek mindazok a kombinációk, amelyek egy teljesen új összeállítástu régens tanács választásáról szólnak.

Buzdugan régens haláláról és a halála következtében beállott új közjogi helyzetről alábbi részletes tudósításunk számol be,

Buzdugan régens utolsó órai

Bucuresti-Bukarest, október 7. Az Uj Kelet tudósítójától. Buzdugan régens állapotában az utóbbi napokban bekövetkezett fokozódó rosszabbodás már pénteken elővetette árnyékát az elkerülhetetlen katasztrófára, ami hétfőn reggel be is következett. Hosszas és kínos agónia után hétfőn reggel örök álomra hunyta le szemét George Buzdugan, a magas régens tanács tagja. Az orvosi buletinek már csütörtökön egyre emelkedő lázról, az erőverés nyugtalanságáról és a vesutak fokozódó megbénulásáról számoltak be. A tulajdonképeni válság már szombat este bekövetkezett. Szombat este kilenc órakor újabb konziliumra gyűltek össze az orvosok és megdöbbenéssel állapították meg, hogy a betegnek katasztrófális lég-

zési zavarai vannak. Ugyancsak megállapították az orvosok, hogy a régens állapotát hűgysavmérgezés súlyosítja. A beteg ágyánál időző dr. Bezancon párisi professzor által végrehajtott szerológiai tranzfuzió dacára is a beteg alig száz gramm vizeletet választott ki. A vizsgálat megállapította, hogy a régens vérében több mint egy gramm hűgysav került, ami feltétlenül halálos volt, a régens teljesen kimerült rezisztenciájú és állandóan 39-41 fok lázzal küzdött szervezetére.

Az agónia órái Szombat éjjel 12 órakor dr. Bezancon kijelentette, a régens hozzátartozóinak, hogy a beteget csak valami csoda mentheti meg a biztos haláltól. Vasárnap a

Hajnali négy órakor bekövetkezett az agónia. Öt órakor Stancu bukaresti pap feladta az utolsó kenetet a betegnek, akinek vége minden pillanatban várható volt. Reggel hét órakor, midőn a Budisteanu-utcára ránköszöntött a napfényes reggel, Buzdugan régens örök álomra hunyta le szemét. Felesége, két fia, leánya és annak férje, dr. Vasiliu kolozsvári egyetemi tanár állottak mellette a halál pillanatában, melynek bekövetkezését a főváros s az egész ország lakossága mély megrendüléssel fogadta. Abban a nagy embercsoporthoz, amely ugyyszólván egész éjjel kitarthatott a régens háza előtt, lesvén a betegről kiszállingózó, egyre pesszimistikusabb híreket, sokan voltak, akik hangosan sirva fakadtak, midőn hét órakor Jonescu ezredes, királyi adjutáns kijött a régens lakásából, hogy a királyi családnak megvigye a tragédia bekövetkezésének hírért.

szraeli

ujévet kíván és jóbarátainak

et Comp Cluj

mnak jóbarátainak etfeleimnek

j évet kívánok

erstein ndor

appangyáros

kíván rokonainak, összes ismerőseinek

sel Jenő ládja Arad

uj évet kíván

a Márk

Életbiztosító-Társaság vezér titkára

kíván rokonainak, és barátainak

Dávid

LUJ

ánunk jóbarátainknak, és ismerőseinknek.

s Bernát

LUJ

kívánunk ezuton barátainknak és leinknek

Testvérek

ie-Turzei

vasüzlet Cluj

án üzletfeleink és őseink

évet kíván

Márton

ULAJDONOS

ainak és ismerőseink

LUJ

A régens halotti levele

A régens halálának híre villámként terjedt el a fővárosban. Félnyolc óra tájban már nagy tömegekben gyűltek össze az emberek, a Budisteanu tábork-utcában, az elhunyt régens háza előtt. A régens haláláról azonnal értesítették telefonon a kormány összes tagjait, akik nyolc órakor testületileg jelentek meg a nagy halott házában.

Buzdugan régens haláláról a következő halotti okiratot állították ki:

„Halotti okirat. Kiállított 2446—1929. szám alatt, október 7-én délelőtt egyegyed tiz órakor. Folyó hó 7-én reggel hét órakor elhunyt Bukarestben Budisteanu tábork-utca 16. szám alatti házban George V. Buzdugan régens hatvanöt éves és nyolc hónapos korában, született Focșaniban (Putnamegye) Vasile Buzdugan és Gorgos Zoe fia, Lucie Blancfort asszony férje.

A halált Tanasescu főorvos állapította meg, aki kiállította a harmadik orvoskerület bizonyítványát erről 129. szám alatt.

Ez a nyilatkozat a következő tanuk előtt tételt: Maniu Gyula ötvenhat éves, Románia miniszterelnöke, lakik Bukarestben, str. Clopotari Vechi 1. szám alatt és Ion Mihalache negyvenhét éves földmívelésügyi miniszter, lakik Str. Andrei Mureșanu 1. szám alatt, akik, miután elolvasták ezt az okiratot, sajátkezűleg aláírták Stefan Romanescu polgármester-helyettesével és Emil Conduratu anyakönyvi vezérigazgatóval együtt.

Tanuk: Iuliu Maniu, Ion Mihalache, Romanescu Conduratu.

Buzdugan régens biográfiája

George Buzdugan 1867. február 10-én született Focșaniban. Ugyanitt végezte el középiskoláját, majd az érettségi után beiratkozott a bukaresti egyetem jogi fakultására, ahol huszonöt éves korában leteszi az ügyvédi vizsgát. Ugyanebben az évben belép a bírói karba és a neamtui törvényszéken bírőhelyettes lesz. Rövid idő múlva a ramniculserati törvényszékhez kerül, ahol 1892. november 4-én bírónak nevezik ki. Három év múlva rendes törvényszéki bíró a covurlui törvényszéken és ettől az időponttól kezdve karrierje gyorsan és határozott léptekkel ivel fel a legmagasabb bírói funkcióig, amelyet csak Romániában bírói betöltéssel. Harminchárom éves korában, 1900 szeptember 30-án a dorohoi törvényszék elnökevé nevezik ki, ahonnan rövid idő múlva a bukaresti törvényszékhez kerül ugyanabban a minőségben. 1905. szeptember elején már a bukaresti Tábla tanácsosává léptetik elő, amelynek 1910-ben elnöke lesz. Ugyan-

Legelterjedtebb, legjobban bevezetett, hangnélküli, könnyűjárású gépirónók kedvence a masszív

ROYAL
írógépek.

Képviselete
Mechanika

Halász Boriska, Tárgul-Mureș

az őszi és téli ujdonságok !!!

Megérkeztek
Kötött ruhánk, pulloverek, harisnyák, női konfekciók. Igén olcsó árak

Tekintse meg vételkényszer nélkül

HERCULES

fiók Cluj, Regele Ferdinand 13.

ebben az évben negyvenhárom esztendőskorában a legfőbb semmitőszék tanácsosává nevezik ki, amely rangot még soha

A kormány Buzdugan régens halála után magára vette a hatalmat

Attól a pillanattól kezdve, hogy Buzdugan állapota válságra fordult, az összes politikai pártok vezetői állandó permanenciában voltak, hogy a fenyegető végzet beköszöntése ne találja őket készületlenül. Már napokkal azelőtt megindultak a kombinációk arra vonatkozólag, hogyan történjék Buzdugan halálával a régenstanácsban megüresedett hely betöltése. A régens még életben volt, midőn a fővárosi sajtóban már a legélesebb polémia indult meg ebben az irányban. Erre a polémiára az adott alkalmat, hogy az alkotmány a régenstanács működésére és esetleges helyettesítésére vonatkozólag semmilyen intézkedést nem tartalmaz.

Az alkotmány szellemében

Vasárnap este midőn már nyilvánvaló volt, hogy a tragédia bekövetkezése elkerülhetetlen, Miron Cristea patriarcha és Miklós herceg magukhoz kérték Maniu miniszterelnököt és kérdést intéztek hozzá arra vonatkozólag, mit szándékszik tenni Buzdugan régens bekövetkező halála esetén a fenyegető alkotmányos krízis elhárítására. Maniu azt válaszolta a régenseknek, hogy szigorúan az alkotmány intézkedéseire, illetőleg annak szelleméhez fogja tartani magát. Amennyiben Buzdugan régens meghalna, úgy a kormány magára veszi a királyi jogok gyakorlását mindaddig, míg a régenstanács ismét megalkatható. Ezek után és ezeknek értelmében hétfőn délelőtt a Monitorul Oficial rendkívüli kiadásban jelent meg és a következő két dekrétumot közölte:

1. A korona előjogai a régenstanács ujjáalakításáig, a kormányra szállnak át.
2. a kormány a királyi jogok gyakorlásában rendkívüli szeszóra hívja össze a törvényhozó testületeket.

A ma délelőtti eseményeket megelőzően azonban a nyilvánosság előtt és a kulissza mögött egyaránt izgas tárgyalások folytak az egyes politikai pártok vezetői között. Maniu Buzdugan régens betegségének utolsó három napja alatt több ízben tanácskozott magával a nagybeteg régenssel is, aki már napokkal ezelőtt közeledni érezte halálát s aki ugyszólván az utolsó részleteig megvitatta a miniszterelnökkel a halál bekövetkezése esetén foganatosítandó intézkedéseket. Ez volt egyébként az elhunyt utolsó régensi intézkedése.

Megindultak a tárgyalások és a kombinációk

Maniut azonban az ellenzéki pártok vezetői is felkeresték, hogy a halál bekövetkezése esetén foganatosítandó intézkedéseiről informálódjanak. A miniszterelnök hosszabb tárgyalásokat folytatott Ducaval, Averescu tábornokkal és dr. Lupuval. Valamennyi előtt hangsúlyozta, kívánsága az, hogy az alkotmányos válság a nemzet hozzájárulásával és lehetőleg az összes politikai pártok megegyezése jegyében oldódjék meg. Kategórikusan leszögezte azonban Maniu, hogy semmilyen olyan megoldást nem tűr, amely a kor-

Romániában ily fiatal korban bíró még el nem ért. 1919. augusztus 28-án a legfőbb semmitőszék egyik szakosítójának elnöke, majd 1924. augusztus 5-én a liberális kormány nevezi ki legfőbb semmitő-

szék első elnökévé és ezt a magas állást 1927. július 20-ig tölti be, amikor belép a régenstanácsba és lemond a legfőbb semmitőszék élén viselt magas méltóságáról.

mány és a parlament feje fölött próbálna Buzdugan régens helyének betöltését elintézni.

Puccsra készültek a liberálisok

A miniszterelnöknek ez utóbbi kijelentése nem volt minden ok nélküli. Az utóbbi napokban egyre erőteljesebben tartotta magát Bukarestben a verzió, hogy a libe-

rális párt fel fogja használni a régens várható halálával beálló zavart és puccsszerűen fogja megkísérelni a hatalomnak magához való ragadását. Ezt a verziót azzal támasztották alá, hogy a hadseregnek liberális érzelmű tábornokai a legmesszebbmenő akciókra is képesek, hogy egy olyan régenstanács kinevezését megakadályozzák, amely a liberálisok vezérének nem konveninána.

Drámai jelenetek Buzdugan régens utolsó perceiről

Bukaresti tudósítónk a régens utolsó óráiról a következőket jelenti:

Tegnap a késő délutáni órákban már alig volt eszméleténél a régens. A beteg ágyánál megjelent Maniu miniszterelnök, majd Miron Cristea régen patriárcha, de egyiket sem ismerte meg. Pár perccel később Oscar Niculescu, a legfőbb semmitőszék első elnöke jelent meg a beteg ágyánál. Buzdugan megismerte és mosolyt erőltetve magára, megkérdezte:

— Ce mai faci Oscar?

Niculescu megköszönte az érdeklődést, majd megkérdezte a régensről:

— Jobban vagy?

Buzdugan a fejét rázta.

— Nagyon rosszul vagyok.

Ejfel után már oly rosszul volt a régens, hogy oxigén balonokkal mesterségesen tartották a lelket. Öt óra tíz perckor papot hívtak az orvosok. Midőn a lelkész megjelent, a régens kinyitotta egyik szemét, szólni már nem volt képes, de fejének egy gyöngéd mozdulatával köszönte meg a lelkésznek eljövését. Hét óra tíz perckor halt meg a régens. Haláláról azonnal értesítették a királyi testőrgárdát, amelynek két diszruhába öltözött kapitánya azonnal megjelent a halottasházban és elhelyezkedtek a halott régens feje mellett. Halála pillanatában a család tagjai kívül Mihalache földmívelésügyi miniszter és Rosenthal ügyvéd tartózkodtak a régens ágya mellett. Utóbbi szoros barátság fűzte a régenshez.

Felravatalozták a régens holttestét.

Hétfőn délután négy órakor kísérték át a halottasházból az Atheneum nagytermébe a halott Buzdugan régens, akit ugyanott ravataloztak fel, mint Ferdinánd királyt és Bratianu Jonelt. A halottasházról az Atheneumhoz vezető utvonalon feketélt az érdeklődők tömegeitől. Az utcákon a gyászfátyollal bevont gázlámpák kísérteties benyomást keltenek. Pontban délután négy órakor érkeztek meg a halottasházhoz Miklós herceg és Miron Cristea patriárcha. A kormány tagjai Maniu miniszterelnökkel az élén, már várták a régenseket, akikkel együtt

Miron Cristea nem lép ki a régens tanácsból

Az Atheneum épülete előtt a teológia kórusa gyászdulókkal fogadta a menetet. Tizenhat tábornok és a halott régens két fia vették vállukra a koporsót és a királyi testőrgárda kivont karddal tisztelő sorfala között vitték be be az épület előcsarnokába, ahol az erre a célra előkészített állványon helyezték el. Ezután levették a koporsóról a bronz fedelét, majd a belső üvegfedőt is és látható vált a halott régens, akinek arcán alig látszik nyoma az utóbbi napok borzalmas szenvedéseinek. Szeliden mosolyog és szinte élni látszik Buzdugan régens. A koporsó mellett a család tagjai foglaltak helyet. A régens özvegyét minduntalan megráza a feltörő zokogás. Elsőnek Maniu miniszterelnök lép a gyászolók elé, akiknek a kormány és az ország nevében fejezi ki részvétét.

A kormány tagjainak részvétnyilvánítása után kezdetét vette a koporsó előtt a közönség felvonulása.

A ma délelőtti minisztertanácsról kijött, Maniu miniszterelnök hosszasan elbeszélgetett az újságírókkal. Kijelentette, hogy a régenstanács kiegészítésének eljárását a jelenlegi régensekkel teljes egyetértésben állapította meg. Miklós herceg és Miron Cristea megtartják összes előjogukat, a régenstanács, mint intézmény azonban nem működhetik, míg tagjainak száma háromra ki nem egészül. Az új régens személyét senkisé megfogja a régensválasztó nemzetgyűlésnek ajánlani. A szavazás titkos. Mindenki azt választhatja, akit legjobb lelkiismerete szerint legmegfelelőbbnek tart erre a magas méltóságra. Kijelentette Maniu, hogy keresni fogja az összeköttetést az ellenzék vezetőivel és ha sikerül megegyeznie a harmadik ré-

gens személyére veszi. A politikai kijelentette Maniu kal világosabb és tendével ezelt, F alkalmával, mert van. Arra a kérdés Cristea patriarcha ban viselt tagságára — O, nem.

Azzal fejezte be hogy az országban Costachescu kö rendeletet adott ki

A lib

A liberális párt Bratianu Vintila előtt ülést tartott, vett tudomást az veszteségről. Az nikét adtak ki, párt tiltakozását fe azon alkotmányel len, amellyel mag hatalmak gyakorla a liberálisok szeri alkotmány diszpo régenstanács intéz Nem lehet a kirá

A Monitorul Oficial sodszor is rendkiv meg és alkotmány ja annak, miért v gára a királyi hat miért jelent meg a hívó dekrétum a nélkül, amelyet jo Az Adevurul Mi az elhunyt Buzduga hivatkozással, hogy nem vett részt a ban és legutóbbi k val meleg szimpát

Száz ter

Berlin, október borította be vasárna és a gyászolók száze zottak az utcán, am les palotájának ülé koporsója fölött f gyászdulójára. Néha burg elnök Stresema fiával érkezett a bír tébe. Müller birodal elfogódott hangon ké det:

— A német kült mellett — mondta — lélekben az egész né legjobb fiát vesztett amely nagy államfért bert becsült benne.

után csak az az egy lelkét, hogy szolgál építését és a néme Stresemannt hazaszer meggyőződésének m és a köztársasági ál vévé tette. Stresema egyik újjáépítője bev

A kancellár besz hangzott a berlini fi

Butor a nagy k mélyen k

Fischer Al cégnél Cluj, Cal. Reg. ut) 61

Körishlő Oszlopos, emelt füllő Fétele háló exotiku

Kipállo

29 október 8

magas állást
be, amikor belép
mond a legfőbb
magas méltósá-

után

nálai a régens vár-
avart és puocsze-
ni a hatalomnak
sát. Ezt a verziót
hogy a hadsereg-
tábornokai a leg-
is képesek, hogy
kinevezését meg-
liberálisok vezéré-

ó perceiről

asházban tartott
isteanu utcán vé-
előtt díszruhába
a királyi testőr-
t. A kordon mö-
feketellett.

vigye a lobogót.

n tizenhat tábor-
hatalmas bronz
ottasház előtt egy
eti zászlókkal be-
zték el. Az ágyu-
szes felszerelésü-
et a királyi gárda
n. Félőtre járt az
a halottasházról
a királyi gárda egy-
a meg. Közvetle-
Buzdugan régens
Maniuval az élén,
nos feltűntést kel-
vezérek távolma-
stól: a menetben
lian Popescu vol-
koporsót az ágyu-
nicoleanu tábornok
a Budisteanu tá-
ott kordonnak, a
ra pedig gyász-
tenlenül a menet el-
s kinos beszélge-
niszterelnök és
között arra vonat-
e a koporsót vivő
l lecsüngő gyász-
nű lobogó négy
kás szerint az or-
kezükben tartani.
vezérek nem vol-
térésére négy tá-
az alácsüngő roj-
isteanu és a Stir-
eresztül kikanya-
re és az Athene
tt elvonulva, az
pülete előtt álla-
rsót a kormány,
logó egyenruhájú
nsai, a Bukarest-
selők és szenáto-
nalon végig min-
ta meg a tömeg
az ország nagy

anácsból
k részvétnyilvání-
te a koporsó előtt
za.
szertanácsról kijö-
nök hosszasan
kkal. Kijelentette,
egésztésének eljá-
ekkel teljes egyet-
eg. Miklós herceg
rtják összes eljö-
mint intézmény
ik, míg tagjainak
egészül. Az új ré-
fogja a régens-
k ajánlani. A sza-
te választhatja,
ez szerint legmeg-
magas méltóságra.
gy keresni fogja
nék vezéréivel és
a harmadik ré-

gens személyére vonatkozólag, annál jobb lesz. A politikai helyzetre vonatkozólag kijelentette Maniu, hogy a helyzet sokkal világosabb és tisztább, mint egy esztendővel ezelőtt, Ferdinánd király halála alkalmával, mert most két régens életben van. Arra a kérdésre, igaz-e, hogy Miron Cristea patriárcha lemond a régenstanácsban viselt tagságáról, ezt válaszolta Maniu: — O, nem.

Azzal fejezte be nyilatkozatát Maniu, hogy az országban kéke és csend honol. Costachescu közoktatásügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében

a régens halála alkalmából az előadások három napon keresztül az összes iskolákban szünetelni fognak. Ugyancsak elhatározta a mai minisztertanács, hogy szerdán Buzdugan régens temetésének napján az összes üzletek zárva lesznek. A mozi és színházi előadások hétfőn, kedden és szerdán szünetelnek. A tisztviselők az országos gyász jelölést gyászszallagot fognak hordani.

Nem maradt végrendelet

Jonescu-Munte ezredes, az elhunyt régens katonai adjutánsa és Alexandru Buz-

dugan, a régens fia, ma délelőtt elmentek a királyi palotába és felnyitották az elhunyt régens fiókját, hogy végrendeletét megkeressék. Az iratok között azonban nem találtak semmit az elhunyt régens utolsó akaratára vonatkozólag. Buzdugan többiben hangzott a hozzátartozói előtt, hogy egyelőre nem áll szándékában végrendeletet, erre csak akkor szakít majd magának időt, ha halálának közeledtét fogja majd érezni. A súlyos betegség váratlanul lepte meg a régens, akinek már nem volt ereje és ideje arra, hogy végső akaratát papírra vesse.

A liberális párt nem vesz részt a régensválasztáson

A liberális párt végrehajtó bizottsága Bratianu Vintila elnöke alatt ma délelőtt ülést tartott, amelyen megrendülve vett tudomást az országot ért súlyos veszteségről. Az értekezletről kommunikált adtak ki, amelyben a liberális párt tiltakozását fejezi ki a kormányhoz azon alkotmányellenes intézkedés ellen, amellyel magára ruházta a királyi hatalmak gyakorlását. Ez az intézkedés a liberálisok szerint ellentétben áll az alkotmány diszpozícióival és alássa a régens tanács intézményének tekintélyét. Nem lehet a király halála alkalmával,

trónüresedés esetén, előírt intézkedéseket alkalmazni, mert Románia trónja nincs üresedésben, a régens tanács tagjai között pedig ketten életben vannak, ennél fogva a régens tanácsot csak ki kell egészíteni az alkotmány szelleme és előírásai értelmében, oly módon, hogy ki kell jelölni a harmadik tagot az életben lévő két régens hozzájárulásával. A liberális párt eljuttatja ezen tiltakozását Miklós herceg és Miron Cristea patriárcha régensekhez és ugyanakkor bejelenti, hogy függetlenül a megválasztandó régens személyétől,

nem vehet részt az összehívott nemzetgyűlésen mert nem szentesíthet hozzájárulásával egy alkotmányellenes a trón és az állam érdekeire egyaránt veszélyes intézkedést.

A liberális és averescanus lapok hevesen támadják a kormányt. Az „Universul” második rendkívüli kiadásában azt írja, hogy az áruló Stere inspirálta a kormányt a véghezvitett államcsíny. Az Ordinea a következő címmel ír cikket: „Meghalt Buzdugan régens, kezdődik az anarchia”.

Ki lesz az új régens?

A Monitorul Oficial ma délután másodszor is rendkívüli kiadásban jelent meg és alkotmányjogi indokolását adja annak, miért vette a kormány magára a királyi hatalom gyakorlását és miért jelent meg a parlamentet összehívó dekrétum a két régens aláírása nélkül, amelyet jogászok kifogásoltak. Az Adeverul Mironescut kombinálja az elhunyt Buzdugan utódjával arra való hivatkozással, hogy a külügyminiszter nem vett részt a pártpolitikai harcokban és legutóbbi külföldi útja alkalmával meleg szimpátiákat biztosított ma-

gának. Más verziók Hiotti udvari minisztert emlegetik Buzdugan utódjával mint olyat, aki az összes politikai pártok előtt egyaránt nagy tekintélynek örvend és akinek sikerült abszolút függetlenségét biztosítani.

Ez a két kombináció teljesen új, mert eddig ismeretlen Mária királyné, Prezan tábornok, Titulescu és Oscar Niculescu legfőbb semmitörvényi elnökei emlegették Buzdugan utódjával. Prezan tábornokot azonban állítólag nem tartják eléggé higgadt temperamentumnak, Niculescu túlságosan exponálta magát a liberális párt mellett, Titules-

cuval szemben az volt a kifogás, hogy egy évből hat hónapot átbetegeskedik, Mária királynéval kapcsolatosan pedig azt a megjegyzést tették, hogy az alkotmány értelmében Romániában nő nem gyakorolhatja ténylegesen a királyi előjogokat. Hogy ki kerül az elhunyt Buzdugan helyébe, az e pillanatban még bizonytalan. Maniu miniszterelnök ma este megbeszélést folytat Miklós herceg és Miron Cristea patriárcha régensekkel, hogy egy semleges harmadik régens személyében megállapodhassanak.

Százezrekre menő tömeg kíséretében temették el Stresemann holttestét

Hindenburg elnök és a külföldi diplomaták gyalog kísérték a koporsót

Berlin, október 7. Fekete zászlóerdő borította be vasárnap a német fővárost és a gyászolók százezernyi tömegei hullámzóttak az utcán, amikor a birodalmi gyűlés palotájának illesztérmében Stresemann koporsója fölött fölzendült Beethoven gyászindulójá. Néhány perccel Hindenburg elnök Stresemann özvegyével és két fiával érkezett a birodalmi gyűlés épületébe. Müller birodalmi kancellár tompa, elfogódott hangon kezdte meg gyászbeszédét:

— A német külügyminiszter ravatala mellett — mondta a kancellár — ott áll lélekben az egész német nép, amely egyik legjobb fiát veszítette el benne és a világ, amely nagy államférfiut és jóakaratu embert bocsátott benne. A háboru elvesztése után csak az az egy óhajta töltötte be lelkét, hogy szolgálja a birodalom újjáépítését és a német nép talpraállását. Stresemann hazaszeretete eredeti politikai meggyőződésének megváltoztatására birta és a köztársasági államforma odaadó hívévé tette. Stresemann mint Németország egyik újjáépítője bevonult a történelembe.

A kancellár beszéde után ismét fölhangozott a berlini filharmonikusok gyász-

zenéje és a koporsót tizenkét diszbeöltözött rendőrtiszt a birodalmi gyűlés palotája előtti tere vitte. Gyászlobogós repülőgépek raja keringett a palota és a Köztársaság tere fölött.

A menetet a birodalmi gyűlés tisztviselői nyitották meg, a koporsót a lelkész követte, majd az özvegy és az elhunyt két fia, Hindenburg birodalmi elnök, a birodalmi kancellár és Severing belügyminiszter, valamint a kabinet többi tagjai. Amidőn a parlament boltíves lépcsőzetének kapujában föltűnt a koporsó, a tömeg siri csöndben, kalaplevéve tisztelgett a halott államférfiúnak. A palota lépcsőiről Kardorff, a birodalmi gyűlés alelnöke és Stresemann pártjának vezére a parlament nevében bucsuzott.

A gyászmenet a beszéd elhangzása után lassu menetben megindult. A halottaskocsi két oldalán a külügyminiszterium hivatalnokai haladtak. A halottaskocsi után Stresemann családja következett. Az özvegy maga autón követte a halottaskocsit.

Hindenburg birodalmi elnök gyalog ment a kocsit után, ugyanígy az idegen államok Berlinben lévő követei is. Utánuk következtek a birodalmi kormány tagjai teljes számban és a tartományi kormányok tagjai, a parlament tagjai, az államtitkárok, a külügyminiszterium és az állami hivatalok vezető tisztviselői. Midőn a gyászmenet a Wilhelmstrasseban a külügyminiszterium épületéhez ért, a menetet megállította a halott egykori dolgozó szobájának ablaka alatt. Gyászének hangjai közben fehér liliumok között ravatalozták

fel a koporsót és azután dr. Kessler drezdai udvari hitszónok, Stresemann régi barátja, mondott bucsuztatót. A koporsót ezután kivitték a sírhoz, amelyet egy régi platan alatt ástak meg és Stresemann kivánságához képest a „Deutschland, Deutschland über Alles . . .” hangjai közben bocsátották le.

Már 1350 lejért

3 lámpás

RADIOT

kap az

ELECTRICÁNÁL
CLU J. HOTEL CENTRAL ÉPÜLET

A KAC—Románia bajnoki meccset eddig ismeretlen okokból elhalasztották és mint barátságos játszották le. A Románia megérdemelten győzött 2:0 (1:0) arányban.

Külföldi sporteredmények.

Magyarország—Ausztria 2:1 (1:0). A magyar válogatott csapat fölünyes és biztos győzelmet aratott régi riválisa fölött. A győzelem még impozánsabb lett volna, ha Kalmár játszik a centerben és Bukovi a centerhalf helyén, mert a osatársor nélkülözötte az egységet A gólokat Takács és Auer lötték, míg az osztrákok gólvároszul hazaadott labdából Klima révén esett. Magyar—osztrák II. liga 3:1 (1:1). — Az október 6-i kegyeleti stafétát nagy meglepetésre az MTK nyerte a NAC ellen. Prága. Csehszlovákia—Svájc 5:0 (2:0) Bécs. Bécs—Berlin 3:1 (2:1).

Véres összeütközés Párisban a kommunisták és a szociáldemokraták között

Páris, október 7. A kommunisták és a szociáldemokraták között a déli külvárosokban több helyütt véres összetűzések voltak. A rendőrség nagy apparátussal vonult fel az összeütközés színhelyére és sikerült is a zavargásnak véget vetnie. A mentők mintegy száz sebesültet kötöztek be. A harcok huszonhét súlyosabb sebesültjét kórházba kellett szállítani. A késő esti órákban az összetűzések kisebb arányokban megismétlődtek. A kerület rendőrsége készenlétben van s az uccákon megerősített rendőrorjáratok cirkálnak. Az éjjeli órákban a nyugalom teljesen helyreállott.

Az indiai alkotmánytervezetet decemberben az indiai nemzeti kongresszus elé terjesztik

London, október 7. A Daily Telegraph közlése szerint Lord Irwin indiai alkirály megtárgyalta a kormánnyal az indiai alkotmányreform általános alapelveit. Politikai körökben megvannak győződve, hogy az alkotmánytervezetet az indiai nemzeti kongresszus Lahoréban december első napjaiban összeülő kongresszusa előtt nyilvánosságra hozzák.

A konzervatív sajtó aggodalmakat támaszt a reformjavaslattal szemben.

A franciák megkezdték a Kehlhídfő kiűrtését.

Stuttgart, október 7. A franciák megkezdték a badeni Kehlhídfő kiűrtését. Ma hat tisztet és mintegy száz főnyi legénységet már átvezényeltek a közeli Strassburgba.

Páris, október 7. A Rajna vidékéről kivonuló csapatok új garnizonbeosztása ügyében a hadügyminiszteriumban értekezlet lesz, amelyen a tíz nappal ezelőtt kiadott tervezeten változtatásokat fognak eszközölni. Ugy tudják, hogy egyes csapattesteket Északmarokkóba vezényelnek.

Egy dublini egyetemi tanár szerint a keleteurópai cigányok nyelve azonos a nyugateurópai cigányokéval

London, október 7. A Morningpost dublini tudósítója jelenti, hogy Starkie dr., a dublini egyetem tanára, aki a közép-urópai cigányélet tanulmányozására hónapokkal ezelőtt utra indult, most visszaérkezett Dublinba. Starkiet, aki a cigányok nyelvét kitűnően érti, a közép-urópai cigányok mindenütt szívesen fogadták. A tudós professzor megállapította, hogy a közép-urópai cigányok ugyanazt a nyelvet beszélik, mint franciaországi, angliai és spanyolországi fajrokonai. A professzor néhány héten belül feldolgozza anyagát s akkor felolvasást fog tartani a cigányok népszokásairól és nyelvéről.

— Botrány a szatmári futbalpályán. Szatmári tudósítónk jelenti: Tegnap délután az SZSE. és Törökves mérkőztek a szatmári futbalpályán. A Törökvesnek kedvezett a szerencse és a második félidőben ismét gólt ruggott, a bíró azonban azzal az indokolással, hogy a labda csak a kapufát érte, a gólt nem ítélte meg. A közönség erre betodult a pályára és inzultálta a bírót, akit a rendőrség védett meg a súlyosabb bántalmazásoktól.

Butor a nagy készletre való tekintettel mélyen leszállított árbán.

Fischer Albert & Co.
cégnél Cluj, Cal. Reg. Ferd. (Ferenc József-
ut) 61 szám

Körishló Lei 15.000
Oszlopos, emelt füllungu háló Lei 20.000
Fétele háló exotikus furnírral Lei 25.000

Kipállott, vörös gyermek testet „Höfer” crémmeel ápolnak

A jasií „Lenin fiuk“ határozták el Vajda belügyminiszter elleni merényletet

Letartóztatták a jasií ifjúnok szervezeti vezérkarát

Cluj-Kolozsvár, október 7. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az ország egész közvéleménye megdöbbenéssel és felháborodással értesült arról a szerencsére sikertelen kimenetelű merényletről, amelyet egy kommunista fiatalember kísérelt meg Vajda Sándor belügyminiszter ellen. Roshasána, a zsidó ujev első napján történt ez az esztelen merénylet és a merénylő, a hírek szerint, zsidó származású. Ez a körülmény csak fokozza felháborodásunkat, amelyet a gaztett fölött érzünk.

A zsidóság érzelmeinek szép és spontán megnyilvánulása volt az a beszéd, amelyet roshasána másodnapján Glasner Akiba főrabbi tartott az ortodox zsidó nagytemplomban. A főrabbi beszéd keretében kifejezést adott a zsidóság mély megbotránkozásának és háláimában fejezte ki a zsidóság örömeit, hogy a merénylet megfiúsult. Széles bibliai magyarázatokkal mutatta ki, hogy a merénylő — bár zsidónak látszik — a valóságban nem lehet tagja annak a közösségnek, amelynek szelleme és tradíciója eleven tiltakozás az ilyen gaztettek ellen. A zsidóságnak — folytatta a főrabbi — roshasána az ítéletnapja, amikor egyének, népek és országok sorsa felett történik a döntés. Isten különös kegye nyilvánult meg abban, hogy ez a veszedelem országunk egyik legnagyobb államférfijáról elhárult. A zsidóság megöltött templom közössége figyelemmel és meghatottsággal halgatta végig a főrabbi szívből fakadó szavait.

A Vajda miniszter elleni merényletről a következő tudósításunk számol be:

Eldördül a revolverlövés.

Szombaton délután három órakor dr. Gáspár kabinetfőnök társaságában hagyta el Vajda Sándor belügyminiszter a belügyminisztérium épületét. Körülbelül ebben az időben szoktak naponta befejeződni az audienciák a belügyminisztériumban. A hall bejárata előtt már várta Vajda Sándort a minisztérium autója. Vajda Sándor elhelyezkedett Gáspár dr. államtitkárral együtt az autóban, amely lépésben megindult a kapu felé. Alig érkezett azonban az autó a kapu bejáratához, amidőn hirtelen egy revolver dörrenése reszkettette meg a levegőt, a miniszteri autó széles kristályüvege szilánkokra törve, csörömpölvé hullott le a járda aszfaltjára, a sofför pedig stoppolt. Az első pillanatban senki sem tudta, hogy mi történt. A revolverlövés zajára a belügyminisztérium folyosóján hullámzó tömeg kitérte az udvarra, akkor azonban Vajda Sándor már kilépett autójából és kissé sápadtan bár, de elmaradhatatlan mosolyával nyugtatta meg a körülötte levőket:

— Nu m'a atins. — Nem talált.

Hajszja a merénylő után

Az első pillanatok letargikus csendjét hirtelen a merénylő elleni hajszja váltotta fel. Paximade ismaili kvesztor, aki éppen audienciára várakozott, tért magá-

hoz legelőször és kiadta a jelszót a merénylő üldözésére, aki pár pillanattal azelőtt fordult be éppen a Regala-uccába. Az uccákon hullámzott a tömeg. A menekülő fiatalember belevetette magát az ucca forgatagába és láthatólag az volt a célja, hogy a tömegben eltűnjön. Paximade kvesztor akkor már egy egész rendőrkészültség követte.

A str. Regala és a str. Academiei kereszteződésénél két rendőrmesternek sikerült beérni és elfogni a fiatalembert. A hajszoló tömeg csak akkor tudta meg, hogy tulajdonképpen mit is vétett a fiatalember. A tömeg dühe, amikor tudomást szerzett a történetekről, a tetőfokra hágtott. Az ismaili rendőrkvesztorok és a helyszíre érkezett csendőröknek kellett megvédeniök a meglincseléstől a merénylőt, akit autón szállítottak el, hogy az agresszíven viselkedő tömeg dühe elől megvédjék.

Az örült fiatalember Lupenit akarta megbosszulni.

A belügyminiszteriumban Vajda Sándor belügyminiszter jelenlétében folyt le az első kihallgatás. Az a kamaszos kinézetű, beesett mellű, reszkető fiatalember, aki abban a pillanatban a vizsgálóbíró előtt állott, egyáltalán nem keltette egy komoly merénylő impresszióját. Fogva fogva vallotta be, hogy Goldenberg Ábrahámnak hívják, 19 éves, foglalkozása állálmunküli kereskedő-segéd, jelenleg hordár és hogy jasií illetőségű. Amikor megkérdezték, hogy miért akarta elkövetni tettét, azt válaszolta:

— Így akartam megbosszulni magam a lupényi eseményekért.

Ezzel az első kihallgatás véget is ért. Vajda Sándor elhagyta a belügyminisztérium épületét, amely előtt a várakozó tömeg lelkes ovációban részesítette a menekülő belügyminisztert, Goldenberget pedig az ügyészre szállították, ahol a késő délutáni órákban Tului Dante vizsgálóbíró előtt tett részletesebb vallomást.

A merénylő viselkedéséből már első pillanatban megállapítható volt, hogy egy exaltált, idegileg teljesen tönkrement fiatalember került a hatóságok keze közé

és hogy a fiatalember tettének elkövetésében valószínűleg sokkal nagyobb része van azoknak a romantikus rémregényeknek, amelyeket ures óráiban a pul mellé szokott elolvasni, mint az általa hangzott elveknél. Előadta különben, hogy három hónappal ezelőtt egy rőfös üzletben volt alkalmazva, főnöke azonban leépítette és azóta „torradalmi tervek“ kidolgozásával foglalkozott. Amikor a lupényi események történtek, fogamzott meg az agyában az a gondolat, hogy a tettek mezejére lép. Több politikus nevét feljegyezte lapjának, az újságokból megszerzte fényképeiket és elhatározta, hogy ezeket sorjában lelövi. Első áldozatnak Vajda Sándor belügyminisztert szemelte ki. Pénteken feljött Bukarestbe, egész nap kószált az uccákon. Az éjszakát a Cercul Militar folyosóján töltötte el. Szombaton reggel pedig felment a belügyminisztériumba, hogy tettét elkövesse. Tizenkettőkor meglátta Vajda belügyminisztert, azonban tettét nem vihette keresztül, mert Vaidát egy hatalmas tömeg fogta körül.

Anarchista vagyok

— Anarchista vagyok — fejezte be vallomását Goldenberg Ábrahám. Egy titkos társaságnak vagyok a tagja és meglettem bízva egy egész sorozatmerénylet keresztülvitelére. Nem sajnálom, hogy tetteimet elkövettem, de társaimat még akkor sem fogom elárulni, ha fejemet veszik.

A jasií hatóságok közben Goldenberg lakóhelyén folytatták a nyomozást. A nyomozás eredménye alátámasztotta az első kihallgatások alkalmával nyert impressziókat.

Goldenberg ismerősei egyhangúlag azt vallották, hogy a fiatalember exaltált természetű egyén, aki többször adott kifejezést annak, hogy egy heroikus gesztus-

sal a közfigyelmet magára fogja vonni.

Különben már több ízben zárták be hatóságok elleni izgatásért. Goldenberg publicisztikai és költői veletások felett is rendelkezett, azonban senki sem vette komolyan.

Dramai jelenetek között letartóztatták a merénylő apját is

Dramai jelenetek között történt a merénylő édesapjának a kihallgatása, akinek Jasi egyik külvárosában van korcsmája.

Amikor az öregember meghallotta, hogy a fia mire vetemedett, görcsös zokogásba tört ki és percekig alig bírták magához téríteni.

Az öreg ember tagadta, hogy bármilyen köze volna fia esztelen cselekedetéhez s azt állította, hogy fogalma sem volt, hogy fia merényletre készül. Legújabb jelentések szerint azonban a vizsgálatot vezető hatóságok

rájöttek arra, hogy Goldenberg Ábrahám édesapjától kapta a merénylet elkövetésére használt revolvert és ennek alapján a merénylő Goldenberg apját is letartóztatták.

A jasií vizsgálat eredményéről értesítették Goldenberg Ábrahámot, akit láthatólag nagyon lesújtott az apja letartóztatásáról közölt hír. Goldenberg, aki szombaton büntársaira vonatkozólag minden felvilágosítást megtagadott, erre a hírre megtört és részletes vallomást tett.

A Tuka perben egész Csehszlovákiában megdöbbenést keltett

A szociáldemokraták lapja hamis tanúzással vádolja a tót néppárti képviselőket. Lemond a kormányban helyet foglaló két tót néppárti miniszter

Prága, október 7. Az egész világon nagy feltűnést keltett az a szigorú ítélet, melyet a pozsonyi bíróság a hetekig tartó Tuka-perben hozott. A bíróság ugyanis tizenöt évi fegyházzal sújtotta Tukát. Az ítélettel kapcsolatban a prágai lapok, a kommunista Rudé Pravo kivételével vezető helyen foglalkoznak a Tuka-perben hozott ítélettel s mérlelik a politikai helyzetre gyakorolt kihatásait. A tót néppárt lapjában Hlinka András pártvezér cikkez az elhangzott ítéletről. Politikai körökben most már biztosra veszik, hogy a néppárt két minisztere ki fog lépni a kormányból és a párt ellenzékebe megy át.

Prága, október 7. A szociáldemokrata párt napilapjában Déer volt miniszter nyílt levelet intézett Udrzall miniszterelnökhöz, melyben felszólítja, hogy kényszerítse a tót néppártot arra, hogy Tukával szakítson. A nyílt levélben Déer hamis tanúzással vádolja meg a tót néppárt több képviselő tagját.

A Cesko Slovo azt követeli, hogy az államügyészség indítson haladéktalanul bünvádi eljárást Hlinka András ellen.

A tót néppárt tegnap éjjel a késő éjszakába nyúló tanácskozásokon azt a határozatot hozta, hogy a kormányban helyet foglaló két tót néppárti minisztert, Tisot és Labajt felszólítják lemondásuk azonnali előterjesztésére.

Ez a lépés a Tuka-perben hozott ítélet első politikai következménye.

A minisztertanács ma délutáni ülésén a két miniszter deklarációt olvas fel, melyben közlik a kormány tagjainak a tót néppárt állásfoglalását, szolidaritásnak jelentik ki magukat és a pártot a „hazaáruló“ Tukával s előterjesztik lemondásukat.

London, október 7. Az angol sajtó kommentálja a Tuka-per ítéletének ki-

Tömeges letartóztatások

Bevallotta, hogy a merényletet a jasií ifjú kommunista szervezet határozta el és sorsolás útján őt, valamint Ramascanu nevű tártát bízták meg a merénylet végrehajtásával. Goldenberg kedden utazott Bukarestbe, ahol Ramascanuvall találkozni kellett volna, azonban nem tudta őt megtalálni és ezért egyedül hajtott végre a rábizott feladatot. Amennyiben tette sikerült volna és elmenekülhetett, akkor egy Panait Mosoiu nevű emberrel kellett volna jelentkeznie további utasítások végett. Panait Mosiut azonnal előállították, azonban nem akar semmit sem tudni a dolgról. Jasiban letartóztatták az ottani ifjúnokszervezet négy tagját, Ramascanuvall, Zieglert, Chirilát és Solomont, akiket azonnal Bukarestbe szállítottak, ahol szembesítik őket Goldenberggel. A nyomozás nagy apparátussal folyik és újabb letartóztatásokat várnak.

A zsidó képviselők üdvözlik a belügyminisztert.

A merénylet hírének vétele után dr. Fischer Tivadar és dr. Fischer József képviselők a következő táviratot küldötték Vajda belügyminiszternek:

Vajda Sándor belügyminiszter urnak Bukarest.

Ugy a magunk mint az általunk képviselt politikai csoport nevében kifejezést adunk a legmélyebb felháborodás érzetének, az aljas merénylet fölött, mellyel egy örült gonosztevő Excellenciád életének kioltására emelté fegyverét, valamint az igaz öröm érzésének, hogy az isteni gondviselés megmentette Önt családjának és barátjainak boldogságára és az egész ország üdvére.

Dr. Fischer Tivadar

és

Dr. Fischer József

képviselők.

Nagyon fontos!

HOTEL CARPATI

București, Piața Amzel

Renoválva, minden komforttal, központi fűtéssel felszerelve. Szobák jutányos áron kaphatók. Villamos megálló bármely irányból megközelíthető. Utazók kedvezményben részesülnek.

Nyílttér

Alulírott ezuton hozom b. tudomására az összes érdekelt ügyfeleknek: nevezetesen a fűrésztelepeknek, cserép és téglagyáraknak, amelyeknél a „Frajti Steiberger“ Somkuta-Marei cég vásárlásait eszközözi, ugyszintén az összes magánfeleknek akikkel nevezett cég üzleti összeköttetésben áll, hogy én e társas cég kötelékéből a mai nappal kiváltam és így ennek a cégnek további bármilyen ténykedéséért semmiféle anyagi vagy erkölcsi felelősséget nem vállalok

Somcuta-Mare 1929 szept. 29.

Steinberger Hermann

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Vajjon

— S biztos ma tényleg az igazi?

— le maga Petljura?

— kérdi egy rend — Azt hiszem.

Az utolsó kérdés az volt, hogy a gész ártatlanul felelősen megzavart lenné-e az én szemem? — villant át hirtelen legnagyobb erőfeszítésem, hogy gondolatban koncentráltan tekintsem fel a lehetetlenség számomra megszűnt mögöttem.

De mégsem!

— Az én gyötört volna? Híven végz volna el? Hát léte-e idő alatt tévedtem?

Milyen szerencsés ártatlan embert öreztem, hogy lélegzem, mely még olyan nyugodt volt, verni kezdett. A vett rajtam erő...

rejtétek, mely kiűszemet, s megpróbáltam a rettenet minden megerőltetésével.

Tüzes kétszemesem elborzasztó! Most mint egy közönséges Nem érdemelem!

„Azt XVIII

— Nos, beszélje vette el a gyilkosságot.

Egy kicsi ideig, hogy minden, min akaratok egyetlen-eg-önkéntelenül kibővültek.

— En zsidó vagyok nagy igazgatótem a komiszárra, értett engem.

— Egy izráélita miszár? — tovább Lassan, remegve ni a mi tragédián vérmesein játszó néhány részletet az nek és barbár nyelveknek értelmisérrális volt.

A komiszár leha felvette az első jelet.

— Jól van — kéde ki az a Petljura mindez a tizennyolc-tént és mi a huszadjen a gyilkosságról az?

— Rövid lesznek második Hámán! akarta irtani a zsténylegesen kiirtott tekintélyes részét módon.

A komiszár mosolygott.

— Ugy van, komiszár, mondok. Beveheti be is, az én kifejezések minden szóer S bensőmben ismét kérdés, vajjon nem Közben nyílik az a lihegve jelenti:

— Komiszár ur! házból, a sebesültvő irásokból meg nosságát. Szimon Tehát igaz! Ne

Leg NEUM

Értesítés!

Megnyílt Bukarestben a főváros központjában a

hotel VENETIA

Str. Pictor Grigorescu 12 sz. A királyi palota mögött. — Bejárat a Calea Victoriei

100 modern berendezési szobával, központi fűtés, minden szobában hied- és melegvíz. Lift fürdő és telefon áll a vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó a tarifából 25% rabatot élveznek.

Tisztelettel: „Venetia-szálloda“ vezetésége Moisescu tulajdonos

Salom Schwarcbart naplója

Vajjon nem gyilkoltam meg másvalakit Petljura helyett?

— S biztos maga abban, hogy ez tényleg az igazi? — Vajjon nem-e lőtt le maga Petljura helyett más valakit? — Kérde egy rendőr tőlem.

— Azt hiszem, hogy nem. Az utolsó kérdés, amit a rendőr egész ártatlanul felvetett előttem, tökéletesen megzavart. Bizonyos türelmet lenséget éreztem: vajjon? Ki tudja? — villant át hirtelen az agyamon. A legnagyobb erőfeszítésre volt szükségem, hogy gondolataimat valamiképpen koncentráljam. Különböző részleteket akartam feleleveníteni, de ez is lehetetlenségembe ment. Agyam megszűnt működni.

De mégsem bírtam megnyugodni. — Az én gyöttrődésem hiábavaló lett volna? Ilyen végzetes hibát követtem volna el? Hát létezik az, hogy az egész idő alatt tévedtem volna?

Milyen szerencsétlenség! Milyen bünel! Ártatlan embert öltem meg? Éreztem, hogy lélegzetem elakad. A szívem, mely még alig egy perc előtt olyan nyugodt volt és könnyű, hevesen verni kezdett. A kétségbeesés félelmé vett rajtam erőt... Megtörültem a verejtéket, mely kiütötte minden testrészemet, s megpróbáltam elüzni magamtól a rettenetes gondolatot. De minden megerőlködésem kudarcot mond. Tüzes kétségbeesett kérdőjellel mered szemem elé.

Borzasztó! Most meg fogok halni, mint egy közönséges, vad gyilkos! Nem érdemelem meg senki szánalát.

„Azt hiszem mindez a XVIII. században történt”.

— Nos, beszélje csak el, miért követte el a gyilkosságot?

Egy kicsi ideig hallgattam. Éreztem, hogy minden, minden, amit mondani akarok egyetlen-egy szóba tömörül és önkénytelenül kiböktem:

— Én zsidó vagyok! — Fellélegzettem nagy izgatottságomból és ránéztem a komiszárra, remélve, hogy megértett engem.

— Egy izráélita! — javítja ki a komiszár? — tovább?

Lassan, remegve kezdtem elbeszélni a mi tragédiánkat, mely Ukrajna vérmesein játszódtott le. Elbeszéltem néhány részletet azoknak a pogromoknak és barbár mérszárásoknak, melyeknek értelmiszerzője Petljura generális volt.

A komiszár lehajította a fejét és irtó felvette az első jegyzőkönyvet.

— Jól van — kérde a komiszár — de ki az a Petljura? Azt hiszem, hogy mindez a tizenharmadik században történt és mi a huszadikban élünk. Beszéljen a gyilkosságról. Mondja el, ki volt az?

— Rövid leszek — mondtam. Ő volt második Hámán! Az első csupán kiakarta irtani a zsidó népet, ez meg ténylegesen kiirtotta a zsidó nép egy tekintélyes részét a legkegyetlenebb módon.

A komiszár mosolyog.

— Ugy van, komiszár ur, ahogy mondom. Beveheti ezt a jegyzőkönyvbe is, az én kifejezett óhajomra. Helytálló minden szóért, amit mondok. — S bensőmben ismét felmerül a gyöttrő kérdés, vajjon nem-e történt tévedés? Közben nyílik az ajtó és első kísérőm lihegve jelenti:

— Komiszár ur! Most jövök a korházból, a sebesült meghalt. A nála lévő irásokból meg lehet állapítani azonososságát. **Szimon Petljurának hívják!**

Tehát igaz! Nem tévedtem. Nem

ártatlan embert öltem meg, hanem Petljurát, a gyilkost!

Mégis Petljura volt.

Egy pillanatig meg voltam lepődve. Teljesen meglepedkeztem magamról, odaszaladtam a rendőrhöz, aki a hirt hozta és hálából megszorítottam a kezét. Most már elszórt a kétség legkisebb foszlánya is.

— O! A gyilkos! — kezdtem kiabálni magamból kikelve a nagy örömtől.

A komiszár és a rendőr megkövülten állottak egy helyen. Nem bírták megérteni az én örömet. Egy-másra néztek, majd mind a ketten én rám. Nem értettek meg.

Végre megszólalt a komiszár:

— Mi az, még örvend, meg van elégedve, hogy meghalt?

— Nem komiszár ur, nem szerettem a bosszút és a halottat.

— Minek akkor ez az extázis?

— Örvendek, hogy nem tévedtem, hogy golyóm eltalálta az igazi kigyót.

— Mi az — kérde hirtelen a komiszár? — nem volt biztos a dolgában?

— Hogy biztos voltam-e? Igen. Csak hogy itt a komiszáriátuson belém szuggeráltak egy kétséget, ami most már teljesen elszórt.

Hogyan kerestem Petljurát?

Az igazat megvallva a rendőr előző kérdésével különösképpen megzavart. Láttam, hogy afölötti biztonságom, hogy a megölt személy tényleg Petljura, nem volt elég szilárd. Hiszen én sosem láttam és kétes fogalmam sem volt arról, hogyan néz ki. S bármennyire kerestem is, nem bírtam nyomára jönni. Az a nagy ismerettségem, amelyre Párisban zsidó és nem zsidó körökben szert tettem, nem elégítette ki kíváncsiságomat. Legelsőzben egy orosz újságban akadtam rá, mely jelezte, hogy Petljura Párisban van. Ettől szinte meghibbantam. Nem bírtam nyugodni. Futkostam, érdeklődtem, kutattam. Petljura iránti érdeklődésem sokaknál feltűnést keltett és nem egy ember kérdezte tőlem ironikusan, hogy nem-e akarom megölni Petljurát.

Hajszja Petljura után.

A hiábavaló keresések és az ironikus válaszok nem egyszer fokozták könnyéim elkeseredésemet. Barátaim megjegyzései sokszor valóságos beteg-gé tettek. Gyánítottak azzal, hogy Petljurával kapcsolatban tervezek valamit. Minden esetben lebeszéltek és egyre csak azt hajtogatták, hogy hagyjam a büntetést másnak és ne tegyem tönkre azt a kis keresetet, amelyhez hozzájutottam. Az a tudat azonban, hogy a gyilkos élvezi a szabad napsütést és ami annál is több: itt sétál valahol az én közepemben. — sehogy sem hagyott pihenni és szüntelenül kutattam Petljura nyomait. S minden sikertelen nap után csikorgott a fogam a fájdalomtól és a dübötől. Sokszor szűk-ségét éreztem annak, hogy kiöntsem bosszumat azokon, akik tréfát üznek velem és ironizálják az én sebemet. Főleg a csendes éjszakai órákban szenvedtem sokat, amikor mindenki pihent és én fekhelyemen gondolkodtam a további keresésen.

Feleségem előtt azonban nem bírtam türtöztetni szenvedésemet. Ő észrevette idegességemet, sőt könnyeimet is.

— Miért sirtál — szokta kérdezni. Én persze ártatlan arcot vágtam és egy

legyintéssel elintéztem az egészet.

— Mi jut eszembe? — feleltem. A munkától könnyezik a szemem.

A válasz nem sikerült minden esetben. És kénytelen voltam belátni, hogy feleségem esetről-esetre mind jobban és jobban észreveszi azt a változást, amelyen keresztül mentem.

Végre nyomon.

Pár hónapig tartott ez így. Végtelen szenvedések hosszú hónapjai voltak ezek. Ebben az időben csupán annyit sikerült megtudnom, hogy Petljurának egy öccse is lakik Párisban és hogy ő maga inkognitóban él. Azt is megtudtam, hogy Petljura gyakori vendége néhány zsidó háznak. Ezzel aztán vége is volt minden információnak. Akinél csak érdeklődtem, mindenki azt az egy öntetű választ adta: „Nem érdemes beszélni róla”, vagy „régimese ez”, vagy „vigye az ördög”, vagy ami a legkarakterisztikusabb volt: „senkit se érdekel”. Később közölték velem, hogy Petljura Londonban van, vagy Amerikában, Prágában, Berlinben, Belgrádban. Egy pozitív dolog, aminek birtokában voltam, az egy kis kép volt, melyet enciklopédikus nagy szótáramból vágtam ki. De ez nem volt elég. Mert azt igazán nem remélhettem, hogy egy szép napon meglátom Petljurát a párisi utcákon és megismerem a kicsi rossz képről. Hiszen ez egy abszurdum.

Akkor jött a szerencsés véletlen. Se-

gitségemre jött egy kis ukrainai újság, mely időközönként megjelent Párisban. Egyik számában lehozta ez a lap Petljura képét Pilszudszkival. És én végre megtaláltam a kulcsot...

Ha nem a csodás véletlen, ki tudja meddig kellett volna még szenvednem. De azért még mindig nem voltam biztos abban, hogy az a személy, akit párszor láttam az uccán, hallottam ukrain nyelven beszélni, az tényleg Petljura. S ha már biztosra is vettem, hogy ő az, párszor egy nő meg egy kisgyermek kíséretében láttam és ez visszatartott a nagy lépéstől.

A rendőr kérdése eszembejuttatta, hogy nem voltam egészen biztos dolgomban és talán nem voltam elég óvatos. S engem gyötörni kezdett a rettenetes kérdés: „Hátha nem ő volt az?”

Csak amikor közölték velem, hogy tényleg Petljura az, akit megöltem, akkor esett le a nagy kő a szívemről. S egyszerre megkönnyebültem. Minden jóra fordult. Nem éreztem se haragot, se elkeseredést és úgy tűnt nekem, hogy minden, ami körülöttem van, felragyog, és megszépül. Ugy éreztem magam, mint egy újszülött: boldogan és elégedetten. Nem nézve, azt, hogy sohse volt előttem szimpatikus a rendőrség... oda akartam menni ahhoz a rendőrhöz, aki a hirt hozta, hogy keblemhez szorítsam és megcsókoljam.

A komiszár és a rendőr egy pillanatra se vették le rólam szemüket és csodálva nézték lelkesedésemet.

— Mit csinált volna — kérde a komiszár, — ha másvalakit ölt volna meg?

— O! Ezt ne kérdezze. Ez egy szerencsétlenség lett volna. Nem vártam volna be az ítéletet, magam hajtottam volna azt végre....

MacDonald és Hoover között létrejött a megállapodás a tengeri leszerelési konferencia helye és időpontja tekintetében

MacDonald Borah szenátorral is fog tárgyalni

Newyork, MacDonaldot amerikai partaszállása alkalmával a kikötőben összegyűlt tömeg óriási ovációban részesítette. A fogadtatási szertartások lezajlása után MacDonald Washingtonba utazott, ahol Hoover elnökkel együtt haladéktalanul megkezdte a leszerelésre vonatkozó tárgyalásokat. A tárgyalásokkal kapcsolatban az amerikai sajtó megállapítja, hogy Hoover és MacDonald megbeszélései során nincs arról szó, hogy a két hatalom szövetségi kössön, sem arról, hogy a tengerészeti kérdésekben közvetlenül érdekelte hatalmakat befejezett tények elé állítsák. A megbeszélések nem céloznak mást, mint hogy a két hatalom között támadt félreértéseket kiküszöböljék. Az amerikai lapok szerint Hoover részletekbe menően ismertette az amerikai álláspontot az esetleges angol tengeri blokádkérdésében s a tengerek szabadságának kérdését is szönyegre hozta.

Kiderült, hogy a két hatalomnak a kérdésekben vallott felfogásai között nincsenek mélyreható és áthidalhatatlan ellentétek.

Hoover a továbbiakban tájékoztatta MacDonaldot arról, hogy Amerikában miként értelmezik a Kellogg-egyezményből folyó kötelezettségeket és elmondotta véleményét a nemzetközi viszályok megoldására békés uton hivatott s a Népszövetségtől függetlenül működő intézményekről.

Washington, október 7. Hoover virginiai birtokának parkjában az elnök és MacDonald miniszterelnök tegnap dél-

után három óra hosszat megbeszéléseket folytattak. Ezután a kastély egyik szobájába vonultak, ahol a megbeszéléseken jelen volt Stimson amerikai külügyi államtitkár és az angol külügyminiszterium amerikai osztályának vezetője.

A két államférfi között megállapodás jött létre a tengeri leszerelési konferencia helye és időpontja tekintetében. Eszerint a konferenciát Londonban 1930 januárjának harmadik hétfőjére hívják össze.

Hoover és MacDonald ma délelőtt Virginiából visszaérkeztek Washingtonba. Ugy tudják, hogy szerdán MacDonald Borah szenátorral is találkozik a washingtoni angol nagykövetségen s vele is tárgyalni fog.

London, október 7. Washingtoni távirat szerint az angol és az amerikai kormányok között megegyezés jött létre a tengeri leszerelési konferencia meghívóinak szétküldésére és a szöveg nyilvánosságra hozatalára. A meghívót szerdán és Washingtonban ugyanabban az időpontban publikálják. A konferenciát a két meghívó hatalom január harmadikára hívja össze Londonba. A hírrel kapcsolatban az amerikai lapok rámutatnak arra, hogy Franciaországnak és Olaszországnak nem kell attól tartaniok, hogy Anglia és Amerika külön megegyezést kötnek, melynek éle ellenük irányulna.

es letartóztatások

merényletet a jasií ezet határozta el és lamint Ramascanu g a merénylet végre- g kedden utazott g scanuval találkoznia nem tudta őt meg- al hajtotta végre a nennyiben tette si- külhetet, akkor egy embernél kellett ábbi utasítások vé- zonnal előállították, emmit sem tudni a tóztatták az ottani égy tagját, Ramas- at és Solomont, aki- e szállítottak, ahol denberggel. A nyo- sal folyik és újabb ak.

képviselők üdvö- elügyminisztert.

ek vétele után dr. és dr. Fischer sövetkező táviratot gyminiszternek:

gyminiszter urnak Bukarest.

mint az általunk opport nevében ki- nélyebb felhábora- jas merénylet fő- lt gonosztevő Ex- kioltására emelte az igaz öröm ér- teni gondviselés saládjának és ba- ra és az egész or-

r. Fischer Tivadar és Dr. Fischer József képviselők.

abnn meg-

néppárti képv- éppárti miniszter

etkezett tüntetést. arra, hogy még lei is felmentő it- került bebizonyita- tanuk pénzt és ptak tanuvalomá- mások így semmi és csodálatos, adta azokat s ezek tételt.

kiemeli, hogy a Csehszlovákia- nést keltett.

kalma lett volna ön, de ezt nem k érezte magát a nyekben s bizto- en.

os! CARPATI Piaja Amzel

orttal, központi fű- jutányos áron álló bármely irány- zók kedvezményben nek.

ér)

m b. tudomására feleknek: nevezek, cserép és tégl- a „Frañu Steinber- g vásárlásait esz- zes magánfeleknek zleti összeköttetés- as cég kötelékéből és így ennek a emü ténykedéséért erkölcsi felelőssé-

szept. 29. berger Hermann ttekért nem vállal fe-

Legujabb őszi és téli ujdonságok megérkeztek !!
NEUMANN M, férfi - és fiuruha áruháza CLUJ, FÓTÉR 14.

Színház—Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Szerdán félkilencor: A TOPÁZ (Ujdonság 3-adszor. A párisi színházi évad és a budapesti Vígyszínház legszenzációsabb műsor-darabja. Napi bérlet: 9. szám. A sorozatszám 52).

Csütörtökön félkilencor: „Ocskay Brigádéros“ (Napi bérlet 9. szám, B. Sorozatszám: 53)

Pénteken félkilencor: „Tatárjárás“ (Bérleten kívül, nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20, és 10 lei. Sorozatszám: 54).

Szombaton félkilencor: Mit susog a fehér akác? (Operette-ujdonság, először. Kondor Ibolyával, Batagh Bábiával, Solthy Györggyel, Ihász Aladárral. Premiére bérlet 8. szám. Sorozatszám: 55.)

Vasárnap d. u. 2 1/2-kor A CIGÁNY Szentgyörgyi István fellépésével. Nagyon olcsó mozi-helyárakkal. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lei. Sorozatszám: 56)

Vasárnap d. u. 6-kor: Szólik az asszony. (Operette-ujdonság 9-odszor. Rendes helyárakkal. Sorozatszám: 57)

Vasárnap este 9-kor: Mit susog a fehér akác? (Operette-ujdonság 2-odszor. Napi bérlet 9. szám. C. sorozatszám: 58)

Hétfőn október 14-én este félkilencor: Mit susog a fehér akác? (3-adszor. Napi bérlet 10. szám, A. sorozatszám: 59).

A MAGYAR SZÍNHÁZ

MOZI-MŰSORA:

Hétfőn 3-kor és félhat órakor I. „A Fekete Nővér“ (Elisabeth Bergner hatalmas alakítása, 9 felvonásos dráma). II. „A CSÁBITÓ“, vagy: „A szerelem vására“ (7 felvonásos izgalmas dráma. Csak felnőtteknek). III. Pótképek. (Helyárak 30, 20 és 10 lei).

Keddén 3-kor és félhat órakor I. „A Fekete Nővér“ (Elisabeth Bergner hatalmas alakítása, 9 felvonásos dráma). II. „A CSÁBITÓ“, vagy: „A szerelem vására“ (7 felvonásos izgalmas dráma. Csak felnőtteknek). III. Pótképek. (Helyárak 30, 20 és 10 lei).

Szerdán 3-kor és félhat órakor: I. „A Fekete Nővér“ (Elisabeth Bergner hatalmas alakítása, 9 felvonásos dráma). II. „A CSÁBITÓ“, vagy: „A szerelem vására“ (7 felvonásos izgalmas dráma. Csak felnőtteknek). III. Pótképek. (Helyárak 30, 20 és 10 lei).

Csütörtökön 3-kor és félhat órakor: „HOTEL IMPERIAL“ (Pola Negri) II. Riff és Raff, mint tűzoltók. (Két és félórás kettős műsor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei).

Pénteken 3-kor és félhat órakor: I. „HOTEL IMPERIAL“ (Pola Negri) II. Riff és Raff, mint tűzoltók. (Két és félórás kettős műsor. Helyárak 30, 30 és 10 lei).

Szombaton 3-kor és félhat órakor I. „HOTEL IMPERIAL“ (Pola Negri) II. Riff és Raff, mint tűzoltók. (Két és félórás kettős műsor. Helyárak: 30, 20 és 10 lei).

Vasárnap d. e. 11-kor: „A vadon királya“ (Izgalmas kalandor történet. Főszereplő Jack Holt. Helyárak: 15 és 10 lei).

Pótbérlet-hirdetés.

A magyar színház abban a szilárd hitben és bizakodó reményben hirdette meg az 1929—30-iki évadra bérletét, hogy a magyar közönség az eddiginél is lelkesebb és áldozatosabb szeretettel fog a színház segítségére sietni. Míután a bérlet a színház létének szilárd alapja, remélte a színház, hogy erre az évre a tavalyinál is nagyobb számban fognak a bérletet jelentkezni.

Be kell őszintén vallani, hogy e reményben csalatkozott a színház. A bérlet száma nem emelkedett, de sőt sajnálatos módon csappant.

A színházi évad első hónapja véget ért. A közönség meggyőződhetett arról, hogy a színház megfeszített erővel, lelkes munkával igyekszik hivatásának élni.

S míután a színház teljesen a maga erejére van utalva, sehonnán és senkitől nem várhat segítséget, támogatást, bizalommal és tisztelettel fordul újra a közönséghez. Pótbérletet hirdét, hogy alkalmat nyújtson azoknak, akik valami gátlás folytán eddig nem bérleltek.

A már eddig lejátszott bérleteket a bérletárból leszámítja a színház, vagyis az új bérlet annnyival kevesebbet fizetnek, mint ahány bérletes előadás eddig volt.

A bérletárak olyan alacsonyak, a havi fizetési részletek olyan kedvezőek, hogy a legszegényebbek is meghozhatják a bérletkötés áldozatát.

Bérelni a mai naptól lehet október 15-ig, bármely napon a titkári irodában reggel 9-től 1 óráig és délután 6-tól 9 óráig.

Mit susog a fehér akác? A Szólik az asszony után megint egy ragyogó új operettnek a premiérje következik. A jövő hét szombati estéjén fogják bemutatni az utóbbi évek egyik leghangulatosabb, leghatásosabb s legmulatságosabb operette-ujdonságát, amelynek „Mit susog a fehér akác?“ a címe. Brilláns szereposztás, ragyogó kiállítás, gondos előkészületek biztosítják nálunk is ennek az új operettnek kivételes sikerét.

Szerdán Topáz, Csütörtökön: Ocskay brigádéros. A párisi színházi évadnak igazi világszenzációja, Marcel Pagnol „Topáz-za“ kerül színre szerdán este. Csütörtökön este pedig Herczeg Ferenc „Ocskay brigádéros“-át adják. Mind a két előadást rendes bérletfolyamban tartják meg.

Ma és holnap Fekete nővér és Csábitó a Magyar Színházban. Már csak ma és holnap látható a Magyar Színházban Elisabeth Bergnerrel a főszerepben a Fekete nővér című hatalmas, 9 felvonásos film-dráma. Ezzel együtt adják a Csábitót (Szerlem vására), amelyet azonban csak felnőttek nézhetnek meg.

Csütörtöktől Hotel Imperial és Riff Raff. Ragyogó, nagyszabású kettős műsora lesz a Magyar Színháznak csütörtöktől. I. Hotel Imperial. II. Riff Raff, mint tűzoltók. Előadások 3 és félhatkor. Helyárak 30, 20 és 10 lej.

Tovább emelkedik a Banca Nationala devizakészlete. Bukarestből jelentik: A Banca Nationala tovább folytatódott a devizakészlet emelkedése. A szeptember 21. heti kimutatás szerint 66 és félmilliós növekedéssel 14,741,060,599 lejre emelkedett a bankjegyfedezet és 106,841,616 lejre a szabad devizakészlet. A váltótárca 60 milliós csökkenést mutat és jelenleg 9,046,989,044 lejt tesz ki. A többi kereskedelmi hitelek sem mutatnak lényegesebb emelkedést. A bankjegyforgalom ismét 515 és félmilliós emelkedést ért el és jelenleg 21,197,480,190 lej. A bankjegyforgalom a június 30-i zárlat óta több, mint 2 milliárdos emelkedést ért el. A Casa Autonomă számláról 123 és félmilliós kifizetést eszközöltek, az egyenleg 896,225,670, a stabilizációs kölcsönszámára 93 milliós visszafizetés történt, az egyenleg 8 milliárd 454,822,808 lej. A girószámlák (Követel) 68 és félmilliós emelkedéssel 1 milliárd 128,821,064 lejre növekedtek. Az egyéb aktívák 398 és félmilliós növekedéssel 2,667,164,148 lejre emelkedtek, egyéb passzívák 183 millióval 2,479,922,908 lejre csökkentek. A több, mint félmilliárdos új bankjegyemisszióval az előbbi heti 46.62 százalékos bankjegyfedezeti arány 45.94 százalékra csökkent.

A szovjet renvelései Németországban. Berlinből jelentik: A szovjetunió berlini kereskedelmi képvisellete most tette először közzé szeptember harmincadikáig szóló üzleti jelentését. Eszerint 1928—29 években körülbelül 200 millió rubelt tettek ki az oroszoknak Németországban eszközölt rendelései. Szeptemberben 31 millió rubel volt a megrendelt áruk értéke.

Az utódállamok háborúelőtti járadékai. Hétfőn, október hetedikén Párisban konferencia gyűlt össze az utódállamok háborúelőtti járadékainak rendezése céljából. Minthogy a konferenciának előreláthatólag három hetet fognak igénybe venni.

Az európai autóipar képviselői konferenciát tartanak. Az európai autóipar képviselői e hónap nyolcadikán konferenciára gyűlnek össze. Ezuttal a vámpolitikai problémáiról fognak tanácskozni, főleg azonban arról, hogy az amerikai befolyást az autóiparra hogyan lehetne elcsúsztatni. A francia autóipar ugyanis a közelmúltban arra kérte a kereskedelmiügyi kormányt, hogy tiltsa el az amerikai autókalkatrések behozatalát. A konferencia követelni fogja az amerikai autóbehozatal kontingentálását. A konferencián racionálizálási problémák is szőnyegre kerülnek.

Hirdessen az „UJ KELET“-ben

Közgazdaság

Az export lehetőségektől függ az ideai borkereskedelem sorsa

Cluj-Kolozsvár, október 7. A szüret a legtöbb szőlőtermő vidéken megkezdődött, aminek következtében a belföldi borkereskedelem is megélné. Az új szőlőtermés, szakkörök véleménye szerint, mennyiségileg közepesnek ígérkezik, mert a múlt tél szokatlanul hideg időjárása miatt a szőlőtöke sok helyen kifogyott. Ezzel szemben megállapítható, hogy az ideai termés, a múlt esztendeivel ellentétben, minőségileg igen jó.

A mennyiségileg közepes szőlőtermés erősen befolyásolja a borárak alakulását, ami már most, a szezon megindulásánál érezteti hatását és az árak már is emelkedő tendenciát mutatnak.

A romániai borexport már évek óta stagnál. A kivitel nagymértékű ellanyhulását az a körülmény idézte elő, hogy a nyugati államok legnagyobb része, mely az export szempontjából számba jöhetett, saját bortermelesének védelmére magas védővámokat léptetett életbe. Csak Németország és Ausztria mutat még érdeklődést nehezebb borok iránt, azonban élenkebb üzleti forgalom a fennálló nehézségek miatt ebben az irányban sem tud kialakulni.

Az ország borexportjának fellendülése szakkörök véleménye szerint csakis úgy mozdítható elő, ha a kormány az egyes államokkal jövőben kötendő kereskedelmi

szerepében biztosítja az ország borfeleslegének kivitelét. Ezirányban történetek is lépések és amint a Consum legutóbbi számában közöltük, a Lengyelországgal kötött kereskedelmi szerződésben a kormány biztosította szőlő- és borkivitelünk lengyel piacát. Lengyelországi jelentések szerint ottan a múlt esztendei rendkívül szigorú tél miatt 12 és félmilliós gyümölcsfa fagyott ki és az ideai gyümölcstermés is, melyet 25 millió zlotyra becsülnek, nagyon gyengén sikerült, úgy, hogy Lengyelország felé borkivitelünk erősebb fellendülésére van kilátás.

A kormány a pénzügyi helyzet miatt veszélyeztetett bortermeles érdekében már régebben tervbe vette, hogy a borszövetkezeteket állami alapon szervezi meg, vagyis azoknak a pincéknek, melyek a megszerzendő szövetkezetekbe belépnek, hitelt nyújt és így lehetővé teszi azt, hogy a termelő a kedvezőbb árakulást megvárja, amikor a jelenleginél jobb feltételek mellett értékesítheti áruát. A kormány ezeknek a terveknek a megvalósítását a szüreti szezon megindulására ígerte, azonban ezirányban semmi sem történt és úgy a termelők, mint a kereskedelem a helyzet javulását csakis a később kialakuló keresettől várják.

Hauptmann, Wassermann, Benoit, Hamsun, Schnitzler, Meyrinck, Sinclair, Zweig, Wells, stb. legújabb művei

A világ legjobb élő írói

A RIVALASZTOTTAK modern regénysorozat 30 kötete. Két gyönyörű ingyen

I. Sorozat

- Hauptmann, A démon (320 oldal)
- Kessel, Rongyos hevecek (295 old.)
- 3-4 Wassermann, Mauritius eset (384 old.)
- Schnitzler, Teréz (304 oldal)
- Mauriac, Sorsok (221 oldal)
7. Werfel, Érettségi találkozó (240 old.)
8. Conrad, Öreg és fiatalok (272 old.)
9. Gide, Pásztorének (222 oldal)
10. Walpole, Harmer pünkösdi király
11. Wells, Bletsworthy, a kanyibálók szigetén
- 13-14. Knut Hamsun, Csavargók (533 old.)

15. Ajándékkötet, Molnár Ákos: Végre egy jó házasság, Mikszáth pályadíj-nyertes regény.

II. Sorozat

16. Maurois, Két asszony között
17. Mary Borden, Flamingo
18. Felix Saiten, Bambi
19. Ilja Ehrenburg, Moszkvai sikátor
- 20-21. A. Zweig, Grisa Örmester (Két kötet)
22. Suzanne Normand, Nők a gályán
23. Wells, Az igazi király
24. Pontoppidan, Thora van Decken
25. Kessell, A repülőtszít
- 26-27. Sinclair Lewis, Sam Dodsworth Európában
28. Benoit: Erromengo
29. Barry Pain, Férikor
30. Ajándékkötet, Ára 170 lei

Ezt a szelvényt vágja le, töltse ki és küldje be!

T. LEFÁBE Könyvkereskedés Cluj

Megrendelem a RIVALASZTOTTAK első — és — második sorozatát füze 65 lei — kötetre 98 lei, a 15. és 30. kötetet ingyen kapom. — Az első sorozat 15 kötetet egyszerre kérem — kavonia kettő — négy kötetet kérek — utánvétellel. Portó 20 lei.

Név: _____
Cím: _____

Egyes köteteket csak rendes áron szállítunk. — Az I. és II. sorozat külön-külön is megrendelhető.

Jolánka Marghita és Makó (Magyarország) értesítés helyett.

ORT

tott meglepetés-érdemelten győzlávia ellen

zlávia 2:1 (2:0)

ud.) Románia válo-
október 6-án igen
startolt a Balkán
bb aspiránst. Jugosz-
ami a győzelem érté-
egérdemelten. A ro-
sóló pillanatban sze-
ortént, amennyiben
nicsárok és a NAC
zért állították, aki-
megszerezték a ro-
győzelem kivívásához
és ez el is döntötte
szlávkok némileg el-
a küzdelemben, de
amadásaik célra nem
tek és játékok szét-
t az egységet, mely
A győzelem azért
megfelelően érté-
jugoszlávok állandó
európai országokkal
k, míg a mi futball-
izolált.

n Czinczér kapus,
védek, Vogel center-
csatárok nyújtottak
t. Rafinszki és Stan-
gengén kezdtek, de
k, szintén kielégi-
csatár Kovács és
válogatott csapat-
gyűjtéséből Mihel-
hátvédet, Premrl
és Leinert csatá-

rájában a jugoszlá-
mán védelem szikla-
ománia jut fölény-
omának a Ciolaotól
került a hálóba jut-
nézők tapsvihara,
k és jól irányított
a vetődik a szerb
őben a román csa-
újabb gólt nem
emben a jugoszlá-
Marianoff révén
ményre vezet. Az
nán csapat döntő
biztos helyzetben is
oroff szófiai bíró
epélyes külsőségek
amellyel Románia
eset nyerte meg.
és Románia rugby
a franciák 22:3
tek.

portereredményei.

ersenye teljes si-
A budapesti ököl-
ól és kitűnő isko-
és biztosan, bár
ztek. Főleg Éne-
tálták a magyar
kolozsváriak rend-
kétségtelen, hogy
rövidesen nemzet-
ez a kiváló anyag,
emény küzdelemre
versenyt a Buda-
te meg 8:2 arány-
melynek egyetlen
rezte meg.

1). A munkás-
győz a vasutasok
lehetősen durva
nye Takács és az
shiffer kiállításá

0 (2:0) AMTE—
idő 30. percében
a megsérti a bi-
almuk, erre az
icolor—Aradi Ba-
r. TAC—Kinizsi
—SMTE 8:0 (5:0)
), Nagyszében.
Medgyes. NSE—

Minden jog fenntartva

Egy vagon félisten

Irta: SZABÓ IMRE

Befejezte a vacsoráját. Egy pezsgős pohárból leöntötte a kezét és hálaadó imát mormolt.

— Régi szokásom — mentegetődzött erről nem tudnék leszokni, akkor sem ha udvari ebédhez invitálnak.

Aldomás után a képviselő ur nem röstelte magát és újbol fölolvasta a művét, de már csak a rendezőnek. Alex és Barbára félreültek és a hoinapi próbbákról diskuráltak.

— A darab így nem jó — mondotta ki a s nteieit a rendező — de lehet vele csinálni valamit. Föltétlenül lehet!

Ezek a szavak a bor mámorát új friss színekkel tarkították. A képviselő ur előbb taktust vert a zene ütemeihez, azután akkora kedve támadt, hogy csárdást táncolt.

— Te, ugy-e évődött Salom Berggel — elfogadsz tőlem egy frakkot a premierem napján?

— Hogy elfogadom-e? A frakkot megkövetelem! Bukarest legjobb szabójánál csináltatom, tudd meg.

— Kifizetem, szó sincs róla, De mond meg gyorsan milyen változásokat fogsz csinálni a darabon?

— Nem lesznek különös változások. Mindössze kicserelek néhány felvonást. A témája az lesz, hogy a proletárok nem akarnak többé gyermeket a világra hozni és egy proletár-különítmény az újjászülött gyerekeket megöli.

— De hát erről szó sincs a darabban?

— Ha nincs, akkor lesz! Mit értesz te az új dramaturgiához. A művedet nem fogod fölismerni, de mit törődsz vele, a dicsőség a tied lesz!

Mint hogy attól lehetett tartani, hogy Salom Berg akadémiai előadást fog tartani a modern dramaturgiáról és rendezéséről, az igazgató azt a tanácsot adta, hogy most menjenek valami tánclokálba.

Barbara először volt mulatóban és a táncok, a pincérek és kiállítási hölgyek munkája, a sok hajbókolás, a leányok kacagása és frivol bizalmasodása sehogy sem tetszett neki, de nagyon tanulságosnak tartotta, ezt az egész örömmizemet.

A képviselő a férfakkal volt elfoglalva és a legkomolyabban tárgyalt darabja előadásáról. Ugy vette a dolgot, mint egy propaganda ügyletet, amire most rá fog fizetni, de hite szerint ez csak népszerűségének öregbítésére fog szolgálni, erre pedig mindenféle szempontból szükség lesz. Azok után, amit Salom Berg mondott neki a darab átalakításáról, már gondolni sem mert arra, viszontláthatja saját ifjuságát, régi érzéskomplexumával ebben a darabban.

A két színész megígérte, hogy a főszerepet minden körülmények között Barbárral fogják eljátszani, a siker biztos lesz, a darabot lehetőleg Erdélyben fogják bemutatni, de majd előbb ki fogják próbálni valahol, kisebb igényű publikum előtt.

— Nekünk olyan kitünő érzékünk van arra, hogy milyen darabban lehet minden publikum előtt kirukkolni, mint egyetlen társulat vezetőinek sem, — mondotta Salom Berg, aki az egész tárgyalás során a nagyhangú és elmosódott kijelentéseket tette, szemben Alex Gerolddal, aki csak olyan ígéreteket tett, amik realizálhatók. Végig korrekt akart lenni.

Erdély a képviselő ur számára sokat jelentett. Nem mintha vadászterületnek tekintette volna. Erdélyben a zsidók majdnem maradék nélkül a magyar asszimilációval megtértek önmagukhoz és serényen szervezkedtek ebben az irányban. Erdély zsidóságának jeles krónikusa, a progresszív hitközség lelkipásztora, akinek a magyar egyetemen katedrája volt, örömmel írta, hogy a zsidóság, amióta e területen megtelepedtek soha mégilyen föllendülő szellemi életet nem élt. E zsidók előtt a képviselő ur sem tudott volna tekintélyt szerezni a politikai tevékenységével, de talán az írói működésével el tudta volna fejeitni azt a sok támadást, amiben szűkebb pátriájában részesítették a gerinces zsidók.

A képviselő ur abban az anyagi helyzetben volt ugyanis, hogy gondoskodha-

tott volna eikölcsi tőke gyűjtésére, de ehhez nem volt különös érzéke és így megelégedett az írói hírnevével.

Alex Gerold Kolozsvárra jött egyenesen. Mehetett volna közbücső városokba, Brassóba, Csikbe, Marosvásárhelyre, de neki művészi presztizs és zsidó becsület okából mindennél előbbrevaló volt Kolozsvárról, ahol a zsidó reneszánsz forrásai erőteljesen és sokszínűen buzogtak. Héber középiskola, zsidó terjesztő kurzusok, a nép nyelvén, magyarul megjelenő harcos zsidó napilap, Palesztina-politikával foglalkozó zsidó pártok. Éppen csak zsidó művészet hiányzott. Tessék, ezt is meg kell mutatni nekik, legyen teljes és tökéletes a zsidó szellemi élet Kolozsváron!

Csak hogy nem volt olyan egyszerű dolog Kolozsváron bemutatni a zsidó színdarabot.

A zsidósintársulat igazgatóját fölvezették a temető mellé és megmutatták neki a Biazini szálloda nagyertermét.

— A színházakon kívül — mondta neki — ez a legnagyobb terem kolozsváron. Ön csakis itt játszhat.

— Itt semmiesetre sem fogok játszani, Semmiesetre! Nekem ebben a városban ide fogják adni a magyar színházat. Mert mi éppen olyan kisebbség vagyunk mint a magyarok. Régi kulturánk vagyunk és és olyan művészetünk, amin a magyarok is csodálkozni fognak.

Az igazgató vezetője fanyarult nevetett.

— Ha ön tudná, hogy mi rejlik ebben a városban, bizonyára megváltoztatná a véleményét. Olyan féktelen nacionalizmus viharzik a kulturák körül, hogy kár a fáradságért.

Alex Gerald megállott, haragosan szigorún szólt:

— Jól nézzen meg engem. Én semmi ből csináltam egy diadalmas társulatot. Nem volt pénzem, nem voltak segítőtársaim. Csak a bensőm tüze volt meg és addig dolgoztam, kutattam, amíg megtaláltam a művészeimet, az íróimat, a segítő barátaimat. Magnetikus ereje van a léleknek, szervező ereje, formáló ereje, harcos, eruptív hatalma. Ha Erdélyben csődöt mondana a zsidó művészetbe vetett hitem, én szélnék éreztem az embereimet és beállók favágónak. Csak hogy erre nem kerül sor.

— De uram, a művészet, itt is csilloghat!

— Nem nem! Az én művészetemnek méltó keret kell. Nem mondom, ha a városnak nem lenne színháza! Különböző kísérjen el a magyar színház direktorához.

A magyar színház igazgatójának jó híre volt Thalia világában. A kevés „klasszikus direktorok“ közé számított, akiknek szááára építeni lehetett, kitünő szervező képesség, a régi magyar színjátszás buzgó kutatója, író és színész. Alex Gerald is tudott róla.

— Az igazgatósági szoba akkoriban lakásul is szolgált a magyar direktornak, aki példás szerénységben élt, két tojást vacsorázott pohárban és naponta tizenkét órát dolgozott.

— Ide nézzen szólt a magyar igazgató, miután nagyon türelmesen és megfontoltan végighallgatta Alex Gerald érveit — látja ezt a zsufoltságot, ebben a szobában? Huszonöt éves művész-munkám eredménye! Én ennek a városnak és ennek az országnak nagy művészi tradícióit szentnek vettem, két színházat építettem, az új színház Párisban is látványosság lehetne. Minden nagy művész kolozsvárról indult el, vagy itt élt, vagy ide tért vissza. Ha én most beengedem magukat a zsargonjokkal a színpadomra, a mai hangulat mellett, a legjobb barátaim vágják darabokra a színpadomat. Beláthatja, hogy magam nem idézhetem föl a rombolás ördögeit.

A „zsargon“ szó nagyon megbántotta Alex Geraldot.

— Megbocsásson, de a jiddis már nem zsargon. Mi egy kifejtett, nagyon kifejező, jól pallérozott nyelvet használunk. Filozófiát és szépirodalmat egyaránt írunk rajta.

(Folyt. köv.)

Rádió műsor

Idő közep európai

Október 8.

Budapest. 9.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 9.30. Hírek. 12. Déli harangszó. 12.05. Hangversenye, Hubay, Wagner, Kreisler, Schubert, Mascagni stb. műveiből. 12.25. Hírek. 13. Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 14.30. Hírek, élelmiszerárak. 15. Mesedélután, 16.45. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17.10. Szórakoztató zene. 18. Magyarország története életrajzokban c. előadás. 18.30. Mit üzen a rádió? 19.15. Radiós Béla és cigányzenekarának hangversenye. 20. Előadás a Stúdióból. A 25 éves budapesti kabaré. Közreműködnek: Bársony István, Boross Géza. Felhő Rózsi, Ferenczy Károly, Kökény Ilona, Medgyaszay Vilma, Papp János. Szalontay Ferike, Vidor Ferike, Zongoránál: Hetényi-Heidelberg Albert és Nádor Mihály. Bevezetőt mond Nagy Endre. Kb. 21.50. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 22. Gramofonhangverseny, Tamara: Velencei dal, Thomas: Mignon, Leoncavallo: Bajazzók, Gounod: Faust, Donizetti: Lammemoori Lucia, Csajkovszky: Melodia, Verdi: Trubadur, Puccini: Bohémek, Verdi: Rigoletto, Schubert: A vándor, Bizet: Carmen, Verdi: Rigoletto, Mozart: Varázsfuvola, Éj királynője, Ponchielli: Barcarolla, Gounod: Faust - Mefisto szerenáé. 22.45. Honvédegyeszed hangversenye.

Bécs. 19.30. Hangverseny, Beethoven, Bruckner stb. műveiből.

Bucuresti. 21. Rádió zenekar hangversenye. Mozart, Beethoven, Gounod, Rubinstein, Bizet, Lalo műveiből.

Kattovitz. Opera közvetítés Poznanból.

Kassa. 21.05. Verdi műveiből. 22.15. Közvetítés Pozsonyból.

Königsberg. Sender Elli berlini hangversenyének és Draber Rahel hárfaművész hangversenye. Debussy: Arabeszk, Onémet szerelmi dal, Sziléziai népdal, Orosz estidál, Hasselmann balladája. Reichardt: Rózsanyiláskor. Wolff: Weyla éneke. 22.30. Házizenekar másfélórás hangversenye. Berlioz, Grieg, Cherubini, Mendelssohn, Smetana, Csajkovszky, Wagner, Svendsen, Rubinstein műveiből.

Krakko. 19.45. Operaelőadás Poznanból.

Milano. 20.31. Rádió ötös hangverseny.

München. Franckenstein: „Litajpe“ című operájának közvetítése.

Oslo. 20.05. Házizenekar hangversenye.

Páris. 20.20. Gramofonhangverseny.

Pozen. 19.50. Operaelőadás közvetítése.

Prága. 20. Hangverseny. Weinberger, Smetana, Dvorák, Suk, Moor. 21. Hegedűhangverseny: Bach, Mozart műveiből.

Róma. 21. Massanet: „A navarrai nő“ című operájának közvetítése.

Toulouse. 21.15. Szimfonikus hangverseny. Musszorgszkij: A szorocsinszki vásár. Fall: Dollárkirálynő, Apperberg VI. Szimfónia. 21.45. Operarészletek. Gounod: Faust. Offenbach: Hoffmann meséi. Massanet: Herodes. Meyerbeer: Hugenották. Puccini: Tosca.

Torino. 23. Gramofonzene.

Varsó. 17.45. Népszerű hangverseny.

Vilna. 23. Közvetítés Európa összes állomásairól.

Szerda, október 9.

Budapest. 9.15: Tiszti Kaszinó zenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 12: Déli harangszó. 12.05: Rigó Jancsi és cigányzenekarának hangversenye. 12.25: Hírek. 13: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 15.30: Morse tanfolyam. 16.10: Tót-magyar nyelvtanítás. 16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és hírek. 17.10: Fábér Sándor és dr. Kukuljeviics József gazd. akadémiai tanárok előadása: A tengeriszar gazdaságos felhasználása. 17.40: Mandits zenekar hangversenye: Mattei, Beethoven, Bizet, Salver, Holdsugár,

Engel-Berger, Ugy szeretnék, műveiből. 18.45: Olasz nyelvtanítás. 19.20: Rádióamatőrpostá. 20: Stafaniai-Hubay-Kerpely-trió hangverseny. Beethoven, Volkmann műveiből. 21.45: Hangverseny. Liszt. Szendy. Oh, mily csoda a való, Szerelmimámorban, Goldmark: Szélcsend és szerencsés hazatérés, Tavasz csab, Csajkovszky-Liszt-Anyagin, Mi füstölög ott a síkon távolban, Stojanovits: Fekete szeméjszakája, Érik a buzakalász, Demény Dezső: Esik eső, Schubert-Liszt: Mindenható, Nosedá: Husvétii harangok. 22.15: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Fejes zenekar hangversenye utána Horváth Gyula és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 20: „A Prátermoziban“ c. revü előadása. 21: Práterélet Bécsben, derűszámok.

Belgrád. 20.30: Rádióégyes. Blodek: A két ábránd, Mascagni: Parasztszerelem, Bizet: Carmen, Beethoven: Második szimfóniája, Chopin: Előjáték: Chopin: Nocturno, Verdi: Othello áriája, Wagner: Valkűrök, Gounod: Faust.

Bern. 21: Hegedűest. 22: Hangverseny Wagner és Mozart műveiből.

Pozsony. 19.45: Közvetítés Prágából. 22.15: Közvetítés Brünnből.

Breslau. 22.30. Sziléziai filharmonikusok hangversenye. Wagner, Saint-Saens, Bruhms műveiből.

Bucuresti. 21. Hangverseny. Bimskij, Korsakov: Bizet, Mozart, Moszkovszkij, Borodin dalaiból.

Frankfurt. 21. Zongorahangverseny.

Gráz. 21. Szalonzenekar hangversenye. Wagner: Induló, Geiger: Lehár-egyveleg, Uhl: Te vagy álmaim asszonya, Freudenthal: Barna a babám, mint a csokoládé, Mannfréd: Vándordalok. Márkus: Van hely a szivedben. Strauss: Dunakeringő, Frederiksen: Zeneképek Skandináviából, Esiler! Legényinduló.

Kattowicz! 20.05. Közv. Krakkból.

Köln. 20.40. Siegfried III. felvonása.

Könnigsberg. 20. Hegedű- és orgonahangverseny.

Krakko. 20.30. Hegedű- és zongorahangverseny.

Milano. 20.30. Mascagni. Kis Marat e. operája.

München. 20.15. Szimfonikus hangverseny. Wagner, Dvorák, Csajkovszkij műveiből.

Nápoly. 2 é 2. „Miss Amerika“ c. operettje.

Oslo. 20. Gordona és hárfahangverseny. Schubert, Verdál, Saint-Saens, Glazurov műveiből.

Ostrava. 19.45—22.15. Közv. Prágából. 22.15. Közv. Brünnből.

Toulouse. 21.16. Műdalok, orosz énekek.

Hölgyeim! Uraim! Szenzáció!

Csodaszép, fess bécsi velour, nyúl szőr és filcmodelek óriási választékban feltűnőcsés árban árusít az

Ideal

női kalapüzem Cluj, Cal. Regele Ferdinand 8 szám

Férfi és női kalapok festése, alakítása a legújabb modellek szerint 48 óra alatt gyári árban készülnek. — Tonny sapka nagy választékban

Apróhirdetések

Felhívjuk

azt az angolszabású barna kabátos hölgyet, „akit többen ismernek, hogy a neologizmusokban vasárnap délelőtti istentisztelet közben bizonyára szorakoztatásból elvitt nyest-boát a neológ hitközségi irodába azonnal visszaszolgáltatni sziveskedjék

Üzlethelyiség átadó Széchenyi-tér legforgalmasabb helyén érdeklődni Széchenyi-tér 11 Rosenfeld.

Melyik intelligens fiatal zsidó lánynak lenne kedve levelezni egy 24 éves erdélyi fiúval, ki Észak Canadában tartózkodik, és az uton keres szórakozást. Leveleket esetleg fényképpel „Voll Tarbut-diak“ jellegre követhető címre kérek: Box 780, Saskatoon, Canada

Intelligens románul tudó zsidó egyént kérek II. eilemista fiaccskámhoz delutánra. Széchenyi tér 14.

Intelligens zsidóvalású nevelőnő aki a román, német és magyar nyelvet bírja, varrni tud állást keres. Esetleg házikisasszonynak vagy beteg mellé is elmenne. Cim Malek, Dej Str. Bálcescu 9.

Világos műhely lakással üzem-villanyval kiadó Hosszu-u 26.

Szerkesztőség
Strada 2
Ejjele
ELŐ
Egész és
Félévre
Negyedé
Egy hónap
X. évfolyam
192
Október
5690 év

Miron C

Megállapított alkotmányjog

Ma vála

Bucuresti-Bukarest, Kelet tudósítójától.)

Kor ül össze a törvény kamara és a szenátus laszó nemzetgyűlése. a következő lesz: a kamarai elnök fogja mara és a szenátus egy zetgyűlésnek deklarálja olvasni a két régen a niszterelnök ellenjyz iratot, amely a nemzet megválasztását ajánlja. ülést megszakitják s az megválasztott régenst Ezalatt megérkeznek a hály király és a másik nyancsak jelen lesz Pimen moldvai metropolyettes, fogja az esküszertartást végezni. Azonnal dekretum jelenik hogy a régenstancs átve királyi hatalom gyakorlását pontos és végleges megében azonban csak a megfog dönteni.

A miniszter el Buzduga

A mai nemzetgyűlés Buzdugan régen emlészentelni. A parlament n István elnök, a kormány miniszterelnök fogják a méltatni. Delután négy neumban gyásztisztizte régensért a család és mint a parlament tagjai Ezután a koporsót ágy kizállítják a pályaudvar lön vonat viszi delután caumegeyi Faraoniba. A tőkön reggel kilenc órak kormány tagjai, a parláság képviselőinek jelen jelentés szerint az elhun birtokán már meg is kezlatok a sírbolt elhelyez Letourneur és Sterian mellett. A faraoni állorékete posztóval vonják feketével lesz bevonva és az elhunyt birtokághunyt régenst a birtokánáta mögött ásandó kriptnyugalomra helyezni. A kálátokat a megyei prefexandru Buzdugan, a régNacionala igazgatója ellenzések nem lesznek a szűnyt kívánsága szerint delután öt óraker a temekormány tagjaival együtt szállítja vissza a főváros más nevet meg a temetés mra változtatják.

Teljesen bi
az új réger
A megválasztandó régen
tében még mindig a legfa